

Ohjelma 14.3.2024

Taloustorstai

9.30 **Tervetuloa Taloustorstaihin ja yleiset ajankohtaiset** / Sanna Lehtonen

9.50 **Kuntaliiton kanta kehysvalmisteluun** / Timo Reina

10.10 **Pääekonomistin katsaus** / Minna Punakallio

10.30 **Lausunnoille etenevä kiinteistöverouudistuksen he-luonnos** / Pekka Montell

10.50 **Osallistuva budjetointi osana kunnan talouden suunnittelua: Kuluerä vai voimavara?** / Iira Ainiala

11.10 **Ilmoittajansuojelulain koulutushanke** / Patrik Härmä, OM

11.30 **VideoAwards-kilpailun voittajan julistus**

11.40 **Asiaa taloustavarasta -haastevideo**

11.45 **Kevään tärkeät päivitysaikataulut ja menojen ennakointi** / Sanna Lehtonen

**KUNTA
LIITTO**

Kuntatalouden ajankohtaisimmat tiivtiin tehokkaasti

Taloustorstai

14.3.2024

Sanna Lehtonen, kuntatalousasioiden johtaja

Suomen Kuntaliitto

Normien purku
(VM/kao)

Kuntien rahoitusjärjestelmän
uudistaminen
(VM/kao)

Kiinteistöverotuksen
arvostamisperusteiden
uudistus
(VM/vero)

Lukiokoulutuksen
uudistaminen
(OKM)

Missä kaikkien kuntavaikutusten yhteistarkastelu tapahtuu?

Sosiaaliturvan muutosten
vaikutus kuntatalouteen
(perustoimeentulotukeen)

Ammatillisen koulutuksen
uudistaminen
(OKM)

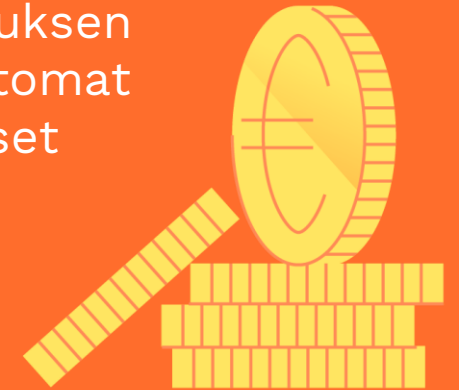
Sote-uudistuksen
ennakoimattomat
vaikutukset

Alueiden käyttöä ja
maapolitiikkaa koskevan
sääntelyn uudistaminen (YM)

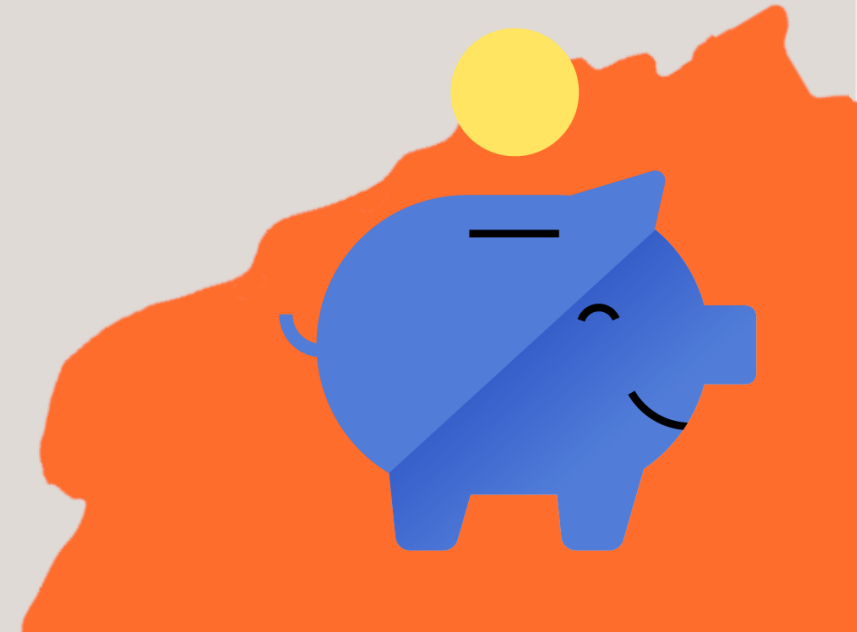
Vihreän siirtymän
investoinnit; EU-
sääntely
(YM)

”Kiinteistö-
tsunami”

Digitalisaatio

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Valtionosuusuudistusten konkari Arto Sulonen pyydettiin eläkkeeltä vetämään nykyistä uudistusta, ja nimitys riemastutti kuntaväkeä – ”Uudistus on oikeudenmukaisuuskysymys”, Sulonen sanoo

Miettinen Ville

7.2.2024 klo 17:44

Arto Sulosen mukaan olennaista valtionosuusuudistuksessa on pystyä loogisesti ja oikeudenmukaisesti

TALOUS →

Valtionosuusuudistuksen selvityshenkilöksi nimetty Eero Laesterä: ”Työ on aika vaikea”

Miettinen Ville

7.2.2024 klo 17:32

Eero Laesterä aloittaa huhtikuussa valtionosuusuudistuksen selvityshenkilönä. Kuva: Ilkka Loikkanen

KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN

Uudistajaryhmä

4.4.2024
klo 9:30-11

KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN

Taloustorstai EXTRA

12.4.2024
klo 9-10

KUNTA
LIITTO

Laki ja hallinto Kuntajohtaminen ja digitalisaatio Talous ja elinvoima Hyvinvointi ja sivistys Yhdyskunnat ja ympäristö Yhteistyö ja yhdyspinnat

Etusivu > Elinvoima ja talous > Kuntatalous ja valtio > Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen

KUNTIEN
RAHOITUSJÄRJESTELMÄN
UUDISTAMINEN

Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistaminen on käynnistynyt. Petteri Orpon [hallitusohjelman](#) kirjauksen mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantumisen sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. VM:n [tiedotti](#) rahoitusjärjestelmän uudistamisesta 31.8.

Me Kuntaliitossa tuemme rahoitus- ja valtionosuusjärjestelmän laaja-alaista uudistamista. Lisäämme ymmärrystä rahoitusjärjestelmän uudistamistarpeista ja vaikutuksista ja osallistamme laajasti kuntakenttää valmisteluun. Tuotamme tietoa ja annamme asiantuntemusta uudistuksen valmistelun ja onnistumisen tueksi itse ja tarvittaessa yhteistyössä tutkimustahojen kanssa. Olemme koonneet tälle sivulle tietoa, materiaalia ja tapahtumia kuntien rahoitusjärjestelmän uudistamiseen liittyen ja uudistamistyön etenemisestä. Kaikki esitysmateriaalit löytyvät sivun alareunan haitarivalikosta.

VALMISTELURYHMÄ (VM)

- MA 2.10. klo 9-10:30
- KE 1.11. klo 9-11
- TO 7.12. klo 9-10:30
- TI 16.1. klo 9-11
- KE 7.2. klo 9-11
- KE 6.3. klo 9-11
- **TI 26.3. klo 14-16**
- KE 10.4. klo 9-11
- **PE 26.4. klo 13-15**
- TI 7.5. klo 9-11
- **MA 20.5. klo 10-12**
- KE 5.6. klo 9-11
- **MA 17.6. klo 10-12**
- KE 7.8. klo 9-11
- KE 28.8. klo 9-11

VM:n norminpurkukyselyyn 537 ehdotusta kuntien normien purkamiseksi

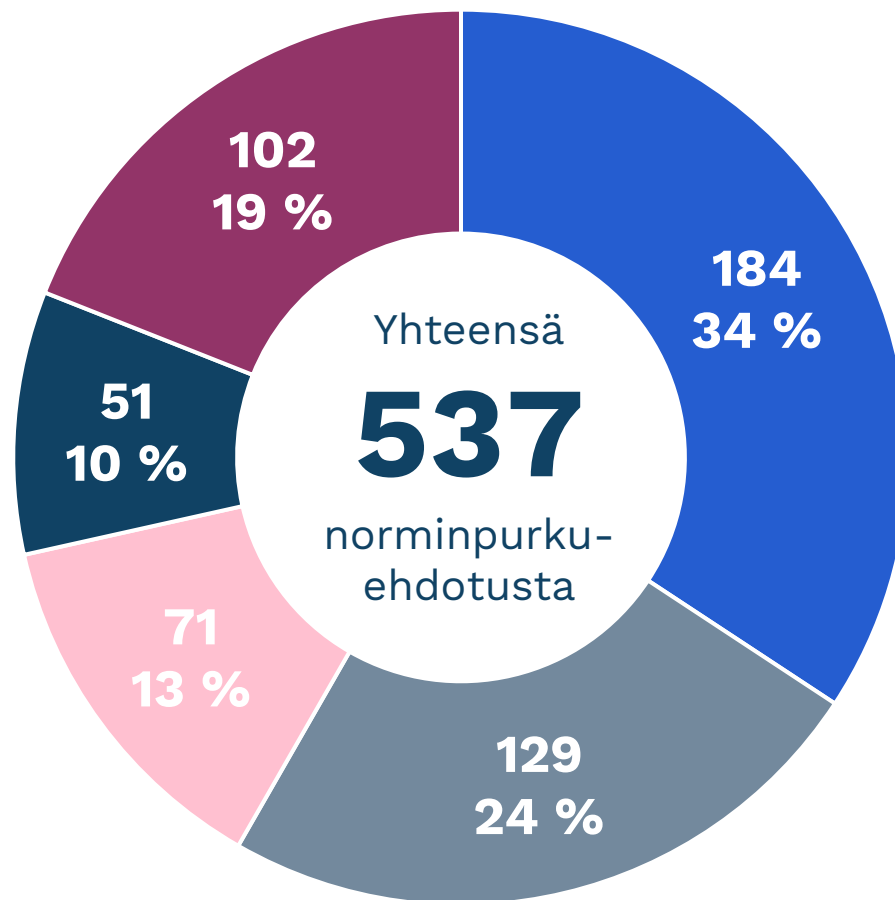
Onnistuessaan norminpurkutyöllä voi olla myös merkittäviä kuntatalousvaikutuksia

Muut (102 kpl)

- Hallinto
- Päätöksenteko ja demokratia
- Hankinnat
- Jokin muu tehtäväala, mikä?
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
- Varautuminen

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tietosuoja (51 kpl)

Työllisyys ja elinvoimapaalvelut (71 kpl)

Sivistystoimi (184 kpl)

- Kasvatus ja koulutus
- Kirjastot, kulttuuri
- Liikunta ja nuoriso

Yhdyskunta ja ympäristö (129 kpl)

- Maankäyttö ja kaavoitus
- Rakentaminen
- Ympäristönsuojelu
- Ympäristöterveydenhuolto
- Vesihuolto
- Joukkoliikenne ja kuljetukset
- Jätehuolto
- Asuminen
- Kadut ja yleiset alueet

Ammatillisen koulutuksen

Rahoitusmallin uudistaminen

- Valtion talousarvioon sisältyvä ammatillisen koulutuksen määräraha koostuisi vuodesta 2026 alkaen laskennallisesta perusrahoituksesta ja harkinnanvaraisesta rahoituksesta (sisältäen nykyisen strategiarahoituksen ja muun harkinnanvaraisen rahoituksen, ml. lisätalousarviot).
- Ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoitusta maksetaan jatkossakin ammatillisen koulutuksen järjestäjille yleiskatteisena.
- Laskennallisen perusrahoituksen osat ja rahoitusosuudet olisivat:
 - Toteutuneet opiskelijavuodet 50 % (nykyisin tavoitteelliset opiskelijavuodet 70 %)
 - Tutkinnon osat ja tutkinnot 30 % (nykyisin 20 %)
 - Työllistyminen ja jatko-opiskelu 18 % (nykyisin 7 %)
 - Opiskelijapalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)
 - Työelämäpalaute 1 % (nykyisin 1,5 %)
- Ensimmäinen suoritepäätös uuden rahoitusmallin mukaisesti tehdään vuodelle 2026.

Lisää
toukokuun
Talous-
torstaissa

Pienten lukioiden lisän uudistaminen

Lisää
toukokuun
Talous-
torstaissa

- Pienten lukioiden lisä muutetaan saavutettavuuslisäksi siten, että lisän myöntämisperusteina olisi koulutuksen järjestäjän sijaintikunnan syrjäisyys sekä vähäinen opiskelijamäärä, joka on merkittävin korkeiden kustannusten selittäjä. Samalla lisä voitaisiin muuttaa järjestäjäneutraaliksi, eli sitä myönnettäisiin myös yksityisille koulutuksen järjestäjille. Saavutettavuuslisällä turvattaisiin myös vähemmistökielellä järjestettävä opetus.
- Lukiokoulutuksen uusia rahoitusperusteita sovellettaisiin ensimmäisen kerran tehtäessä rahoituspäätöksiä vuodelle 2026. Uudet rahoitusperusteet otetaan voimaan viiden vuoden siirtymäajalla. Siirtymäajan puitteissa luovutaan Paras-hankkeen aikana yhdistyneille koulutuksen järjestäjille säädetyistä korkeammasta rahoituksesta.
- Koulutuksen järjestämisedellytysten turvaamiseksi tuetaan nykyisten koulutuksen järjestäjien yhdistymisiä harkinnanvaraisella rahoituksella.

Lukijalta | Lukijalta

Kunnostukseen, myyntiin tai kaivinkoneella matalaksi

Meille on annettu rahoitusongelma, joka pitäisi ratkaista niin, että vähemmällä rahalla tuotetaan enemmän kuin ennen, pohtii kirjoittaja.

Jaa Tallenna Kommentoi

Kirjoittajan mukaan on ymmärrettävää, että tahdotaan paikallisia lähipalveluja, mutta millä hinnalla. Vuonna 1965 rakennettu Kokemäen terveyskeskus on niistä viidestä tk-keskuksesta, joiden toiminnan Satakunnan hyvinvointialue lopettaa tämän vuoden aikana. Jatkossa kokemäkeläiset saavat palvelua Huittisten sote-keskuksesta tai Harjavallan terveyskeskuksesta. KUVA: TIMO SIMULA/ARKISTO

25.2. 21:00

ON mahdotonta, että aluevaltuutettu tai lautakunnan jäsen tietää palvelukiinteistöjen kunnosta enemmän kuin alueen palvelupäällikkö.

Satakunnassakin on satoja kiinteistöjä ja kymmeniätuhansia neliöitä, jotka kaikki siirtyivät hyvinvointialueelle. Menisi koko valtuustokausi siihen, kun tutustuisi näiden kuntoon ja vaadittuihin korjauksiin seikkaperäisesti.

Lukijalta | Lukijalta

Sote-palveluiden keskittäminen kahteen kaupunkiin näivettämällä muuta maakuntaa on lyhytnäköistä

Eurajoellekin saadaan vähin kustannuksin lisättyä lääkärivastaanottoa, matkahan Raumalta Eurajoelle on sama molempiin suuntiin, kirjoittaja muistuttaa.

Jaa Tallenna Kommentoi

Eurajoen terveyspalvelujen vahvuus on ollut erinomainen henkilöstö, joka on ottanut käyttöön itse kehittämänsä ns. Eurajoki-mallin, jossa lääkäri toimii vahvempana osana hoitoketjua kuin nyt hyvinvointialueelle tällä hetkellä ajettavassa tiimimallissa on tarkoitus, kirjoittaja kehuu. KUVA: KARI MANKONEN/ARKISTO

24.2. 17:00

SOTEa on päätöksentekijänä harjoiteltu kohta kaksi vuotta, itse toimintaa reilu vuosi.

Kotikuntani on ollut terveyspalvelujen osalta muutoksen tuulissa 15 vuotta. Prosessi alkoi, kun Rauma yksipuolisesti päätti purkaa silloisen Rauman kansanterveystyön kuntayhtymän, johon Eurajokikin kuului.

Rauma-yhteistyön purettua terveyspalvelumme on läpikäynyt monia vaiheita. On käytetty kahden eri yksityisen tuottamaa palvelua, viimeisessä vaiheessa toimimme Keski-Satakunnan kuntayhtymässä.

TALOUSSANOMAT

Monesta pienestä kunnasta ehkä lähtö terveysasema, kun hyvinvointialueet laativat säästötojoaan. KUVA: TONI PAMULA, KARI MANKONEN, LEHTIKUVA, HANNA LAASANEN

TALOUSSANOMAT

Tyrmistyneet kunnanjohtajat taistelevat terveysasemista – ministeriö puolustaa hurjaa lakkautuslistaa

Kuntien terveysasemista on tulossa Suomessa katoavaa kansanperinnettä. Hyvinvointialueet aikovat karsia lähipalveluja kovalla kädellä, mikä herättää pelkoa monessa kunnassa.

Jaa Tallenna Kommentoi

Salla Laurila
6:00

KYYJÄRVEN kunnanjohtaja **Tiina Pelkonen** on käärmeissään. Reilun tuhannen asukkaan pikkukunnasta on lähössä terveysasema, jos Keski-Suomen hyvinvointialueen suunnitelmat toteutuvat.

– Tämä tuli yllätyksenä, vaikka osasin tätä pelätä, kunnanjohtaja sanoo.

43 §

Korvaus uudistuksen omaisuusjärjestelyistä kunnalle aiheutuvista kustannuksista

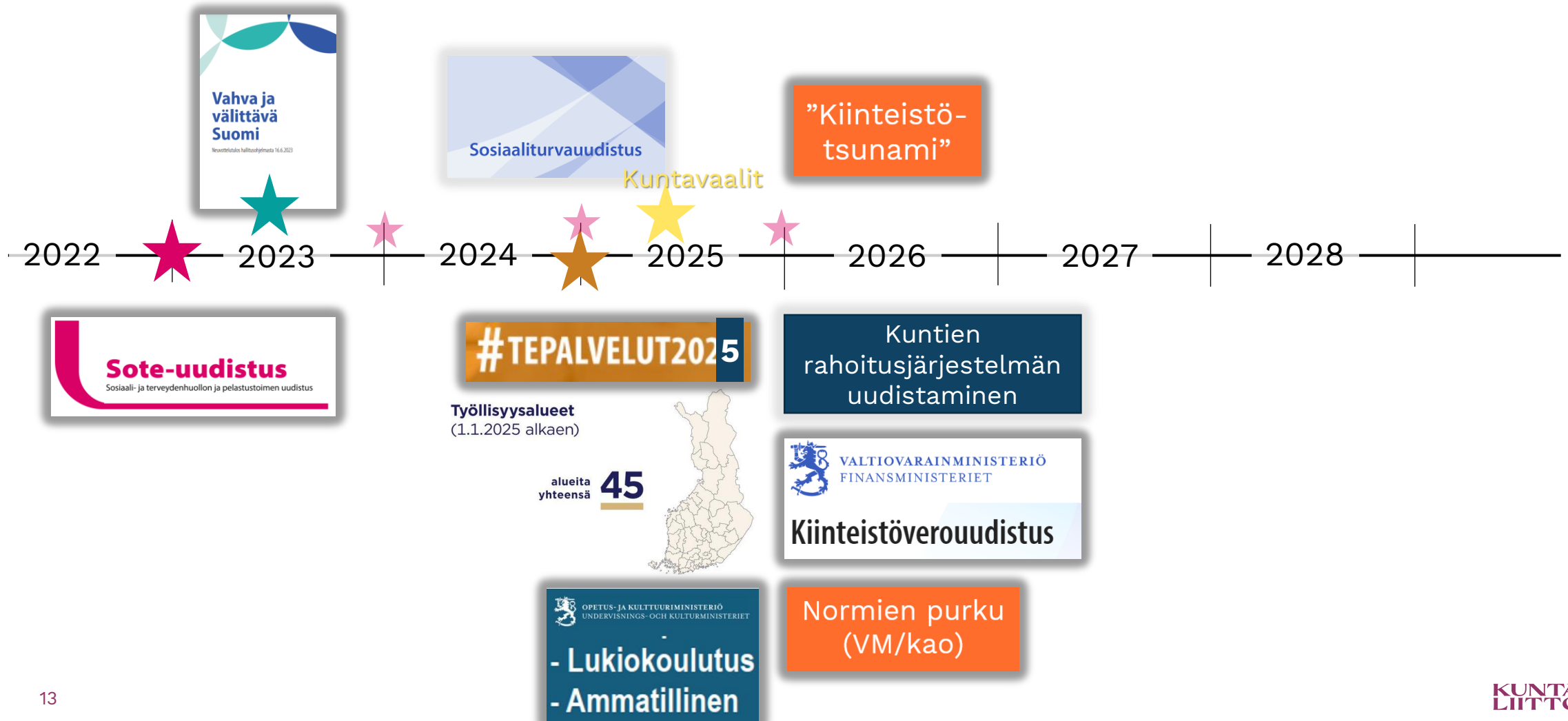
Kunnalla on oikeus saada hakemuksen perusteella valtiolta korvaus tässä luvussa säädettyjen, kunnan omaisuuteen kohdistuvien järjestelyjen perusteella kunnalle aiheutuvista välittömistä kustannuksista.

Kunnalla on oikeus saada 1 momentissa tarkoitettu korvaus siltä osin, kuin omaisuusjärjestelyistä aiheutuvista välittömistä kustannuksista johtuva kunnallisveroprosentin laskennallinen korotustarve ylittää 0,5 prosenttiyksikköä (*korvausraja*). Laskennan perusteena ovat viimeisimmät valmistuneet verotus- ja tilinpäätöstiedot. Jos korvausraja ylittyy ja kunnan tuloveroprosentti on korvauksen hakemisvuonna vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti, kunnalla on lisäksi oikeus saada 1 momentissa tarkoitettua korvausta kolme neljäsosaa korvausrajan alittavalta osalta. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään, kunnalla on kuitenkin oikeus saada korvausta omaisuusjärjestelyihin liittyvistä välittömistä kustannuksista, vaikka korvausraja ei ylity, jos kunnan mahdollisuus päättää omasta taloudestaan ilmeisesti vaarantuu.

Korvauksen perustana olevat välittömät kustannukset lasketaan omaisuusjärjestelyjen kohteena olevasta omaisuudesta uudistuksen voimaantulon jälkeen syntyvien ja todennettavissa olevien kulujen ja tuottojen erotuksena. Korvauksen perustana olevilla kustannuksilla tarkoitetaan kustannuksia, joiden syntymiseen kunta ei ole voinut omilla toimillaan vaikuttaa tai niitä vähentää. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä omaisuusjärjestelyistä aiheutuvien välittömien kustannusten määrittämisestä.

Hallitusohjelma vaikuttaa kuntien talouteen useaa kautta

Suurin osa uudistuksista voimaan 2026

Talousarvio 2025

Talous- ja veroennustepäivät 2024

Helsinki | 25.4.2024 09:00 – 26.4.2024 15:00 | Lähikoulutus

10.00 Tervetuloa Talous- ja veroennustepäiville!

10.10 Kiinteistöverotuksen arvostamisperuste uudistus

Pekka Montell, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
Markus Kautto, ylitarkastaja, Verohallinto

11.00 Kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus

Sanna Lehtonen, kuntatalousasioiden johtaja, Suomen Kuntaliitto
Arto Sulonen, selvityshenkilö, valtiovarainministeriö

12.00 Lounas

13.00 Kiinteistökysymykset

Mikko Simpanen, tilapalvelupäällikkö, Suomen Kuntaliitto
Marko Suomela, Kuntien tilatietopalveluyksikön päällikkö, Senaatti

14.00 Kahvitauko

15.00 TE-uudistus: Muutoskustannukset 2024 ja rahoitus 2025

TE-uudistuksen kannustava rahoitusmalli, mitä se merkitsee kunnan taloudelle?
Mikko Mehtonen, kehittämispäällikkö, Kuntaliitto
Ville Heinonen, erityisasiantuntija, Työ- ja elinkeinoministeriö
Unna Heimberg, finanssiasiantuntija, Valtiovarainministeriö

16.00 Päivän ohjelma päättyy

17.00 Cocktail-tilaisuus ja verkostoitumista

9.00 Tervetuloa tapahtuman toiseen päivään!

9.10 Yleinen talouskatsaus

Meri Ostbaum, ennustepäällikkö, Suomen Pankki
Timo Reina, varatoimitusjohtaja, Suomen Kuntaliitto

9.50 Kuntatalousohjelma

Kati Jussila, finanssineuvos ja yksikön päällikkö, Valtiovarainministeriö
Minna Punakallio, pääekonomisti, Kuntaliitto

10.20 Tauko

10.40 Valtionosuudet 2024, 2025, 2026–2027

Olli Riikonen, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

11.10 Veroennusteet

Pekka Montell, erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto

11.30 Lounas

12.30 Verotuloennusteet 2024–2028 ja veroennustekehikko

Benjamin Strandberg, asiantuntija, Suomen Kuntaliitto
Jyrki Einiö, ylitarkastaja, Verohallinto

13.45 Keynote-päätöspuheenvuoro: Kuntatalous ja julkisen talouden vakauttaminen

Niku Määttänen, professori, Helsingin yliopisto

14.30 Tapahtumapäivien päätös ja kahvit. Kiitos osallistumisestasi!

JTS & KTO
25.4.

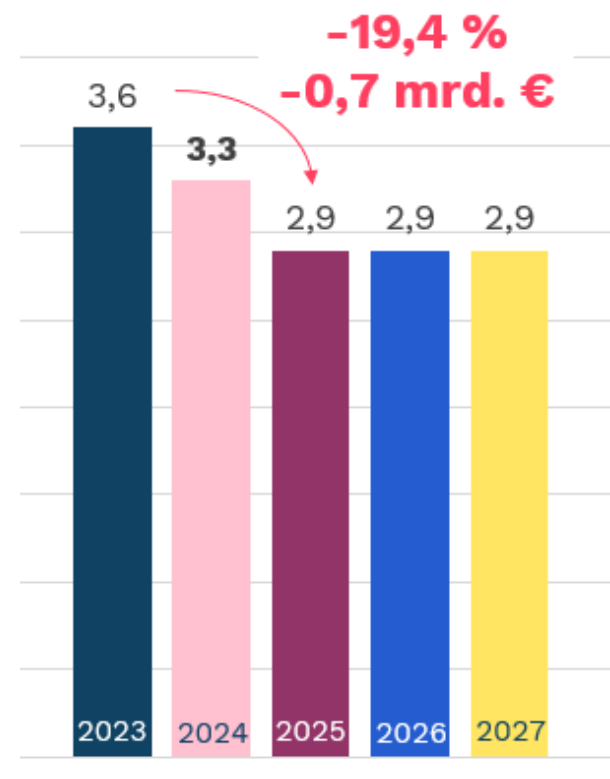
**Kehysriihen
päätöksillä
15.-16.4. on
satojen
miljoonien
vaikutus kuntien
ensi vuoden
tuloihin!**

Ilman uusia päätöksiä kehysriihessä Kuntien valtionrahoitus vähenee noin viidenneksen 2023 → 2025

Jarla kuntatalouden "Black Fridayn" 17.11.2023 jälkeen

©Pertti Jarla

HUOM! Sisältää verotulomenetyksen korvauksen, mutta ei TE-uudistuksen valtionosuusvaikutusta 2025→

TE-uudistus laajentaa kuntien tehtäviä ja velvoitteita vuonna 2025

Kuntien TE-panostukset nyt ja tehtävien laajentuessa vuodesta 2025 alkaen

	TP 2022 ¹⁾	Arvio vuodesta 2025	Muutos ²⁾
Työllisyyspalvelut	277	937	+660
Etuuskulut	460	730	+270
Elinkeinoelämän edistäminen	268	268	>0
Yhteensä	1 005	1 935	+930

Kuntien menot lisääntyvät vuodesta 2025 alkaen sekä laajenevien **työllisyys-** **palvelutehtävien menojen** että laajentuvan **etuuksien maksuvastuun** takia.

Yksittäisen kunnan maksuun vaikuttaa merkittävästi **TE-järjestäjän kanssa tehty sopimus.**

1) Vuoden 2022 kulut laskettu kuntien ja kuntayhtymien käyttökulujen perusteella palvelukohtaisten kulujen mukaan. Lähde: Valtiokonttori

2) Muutos TE-uudistuksen rahoituslaskelmien mukaan. Lähde: TEM, VM

Mitä tiedämme vuoden 2025 TE-rahoituksesta?

- **TE-laskelmat päivittyvät** vuoden aikana kolmesti valtion talousarviovalmistelun aikataulun mukaisesti. Aikataulu on sama kuin ennakkollisissa valtionosuuslaskelmissa.
 - JTS:n / KTO:n julkistuksen (25.4.) jälkeen
 - Valtion talousarvion lähtiessä eduskuntakäsittelyyn (23.9.)
 - Vuoden lopussa lopullisten vos-laskelmien yhteydessä
- **Kehysriihen päätöksillä** on vaikutus mm. siihen tuleeko TE-rahoitukseen uusia leikkauksia. Nämä vähentäisivät TE-uudistuksessa kunnille siirtyvää rahoitusta.
- TE-tehtävät keskiössä myös **norminpurkuhankkeessa**

Seuraava veroennustekehikko julkaistaan huhtikuun lopussa

- Tuleva verokehikkopäivitys tulee perustumaan kevään **Kuntatalousohjelman** (julk. 25.4.) arvioihin kuntien verotulojen kehityksistä.
 - Ennusteessa huomioidaan lisäksi verontilitykset huhtikuuhun asti, lopulliset väestötiedot viime vuodelta sekä kiinteistöveron ennakkotiedot verovuodesta 2024.
 - Poliittiset lakot lisäävät osaltaan epävarmuutta kuntien verotuloihin.
- Verotulojen osalta suuri mielenkiinto kuluvana vuonna kohdistuu valmistuviin kunnallis- ja yhteisöverotuksiin 2023.
 - **Ensimmäiset kuntakohtaiset ennakkotiedot valmistuvista verotuksista 2023 julkaistaan Veronsaajien Palveluun kesäkuun lopussa** (HUOM! ei siis huomioida vielä seuraavassa päivityksessä).
 - Sote-uudistuksessa valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistettiin, Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentit leikattiin -12,64 %-yksiköllä...
 - .. ja yhteisöveron ryhmäosuus leikattiin kolmanneksella verovuodelle 2023.

Vuoden 2025 ennakkolliset valtionosuuslaskelmat

- Ensimmäinen versio ennakkollisista valtionosuuslaskelmista julkaistaan Kuntatalousohjelman julkaisun (25.4.) jälkeen

Oppimisen perusasiat kuntoon

- **Hallitus panostaa perusopetuksen pysyvään rahoitukseen** siten, että vaikutus valtiontalouteen on 200 miljoonaa euroa vuodesta 2027 alkaen.
 - **Vakiinnutetaan tasa-arvorahoituksen määrärahaso:** Avustusta parhaillaan haettavissa OKM:stä 146 miljoonaa euroa 3 vuodelle
 - **Panostus perustaitojen oppimiseen:** Hallitus kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää 3 vuosiviikkotunnilla laajentamatta opetussuunnitelmaa. Lisäyksellä tavoitellaan lisätunteja erityisesti alakoulun vuosiluokille luku-, kirjoitus- ja laskutaidon opettamiseen. **Voimaan 1.8.2025.**
 - **Uudistetaan perusopetuksen kolmiportainen oppimisen tuki:** tukea tarjolla yksilöllisesti ja tarpeita vastaavasti. **Voimaan 1.8.2025.**

Haku 29.2.
mennessä.
HUOM! Ehdot!

Katsaus valtionavustukseen

Keskeiset sivistystoimen valtionavustushaut keväällä 2024 (1/2)

- Lukio:
 - Avustus lukiokoulutuksen kansainväliseen toimintaan (190.000 €): 26.2.–4.4.2024: <https://www.oph.fi/fi/funding/hankeavustukset-lukioiden-kansainvaliseen-toimintaan-2024>
 - Avustus (5 milj. €) lukiokoulutuksen oppimisen tuen kehittämiseen (5 milj. €): 4.3.–4.4.2024: <https://www.oph.fi/fi/funding/hankeavustukset-lukiokoulutuksen-oppimisen-tuen-kehittamiseen-2024>
 - Avustus innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen: (1,4 milj. €): 4.3.–15.4.2024: <https://www.oph.fi/fi/funding/hankeavustukset-innovatiivisten-oppimisymparistojen-edistamiseen-lukiokoulutuksessa-2024>
- Nuoriso:
 - Tulossa koulunuorisotyön avustushaku (aikataulu ei tiedossa)
- ...

Keskeiset sivistystoimen valtionavustushaut keväällä 2024 (2/2)

- ...
- Liikunta:
 - Suomi Liikkeelle -ohjelma, avustushaku huhtikuussa 2024 (alustava tieto)
 - Liikkuva koulu 5 milj.
 - Move!-liikuntaneuvonta 2 milj.
 - Liikkuva opiskelu -toiminta 1 milj.
 - Lisätietoja kevään avustushausta ja Suomi liikkeelle -ohjelmasta annetaan Teams-infotilaisuudessa perjantaina 5.4. klo 12.00–14.00
<https://link.webropolsurveys.com/S/F98FC498DB4AD7B8>

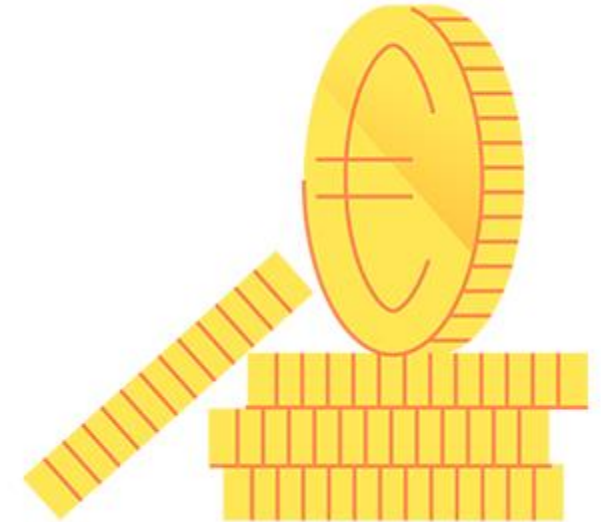
Terveysten edistämisen määräraha 2025

- Jaossa yhteensä n. 11,3 milj. euroa
- Painopisteinä yleinen hyte-työ ja ehkäisevä päihdetyö (1,8 milj.), huumevalistus (0,5 milj.), nuorten hyvinvointi ja katuväkivallan ehkäisy (2,5 milj.), iäkkäiden ja omaishoitajien hyvinvointi ja toimintakyky (6,5 milj.)
- Yhtä organisaatiota suuremmat hankkeet painopisteenä
- Rahoitusta voi hakea 1-3 vuoden hankkeisiin
- Hakuaika 13.5-14.6.2024
- Seuraava THL hakuinfo 16.5.2024, tarkka aika ei vielä tiedossa

Jatkuvat haut

- Hankeavustukset nuorisoalan alueellisen ja paikallisen toiminnan kehittämiseen vuonna 2024 - <https://okm.fi/-/hankeavustukset-nuorisoalan-alueellisen-ja-paikallisen-toiminnan-kehittamiseen-vuonna-2024>
- Erityisavustukset varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetuksen kehittämiseen
 - Avustusten hakuaika on ympäri vuoden. Saapuneet hakemukset kootaan 2-3 kertaa vuoden aikana avustuspäätösten tekemistä varten. Hakijoille ilmoitetaan päätöksestä kirjallisesti.

Tiedotteet ja uutiset

Kolumnit

Puheet

Päätökset

Uutiskirjeet

Tapahtumat

Ajankohtaiset teemat

VM sosiaalisessa mediassa

Tilaa aineistoja

suomi | [svenska](#)

Yhteistyöryhmä kehittämään valtionavustustoimintaa ja yhteisiä valtionavustuspalveluja

valtiovarainministeriö
23.2.2024 12.35 UUTINEN

Valtiovarainministeriön asettaman yhteistyöryhmän toiminnan tavoitteena on vahvistaa tiedolla johtamista, lisätä valtionavustusten vaikuttavuutta sekä edistää tuottavuushyötyjen saavuttamista valtionavustustoiminnassa.

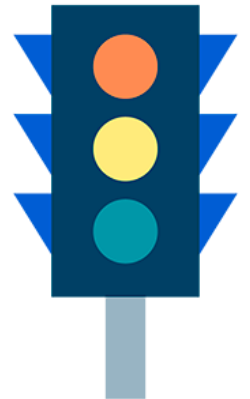
Valtionavustustoiminnan ja yhteisten valtionavustuspalvelujen kehittämiseksi

perustetun yhteistyöryhmän keskeisenä tehtävänä on arvioida ja seurata valtionavustushankkeiden muutosten vaikutuksia, koota tietotarpeita, tehdä aloitteita hyvien käytäntöjen käyttöönotosta sekä kehittää toimintamalleja ja ohjauskeinoja. Ryhmä ohjaa strategisesti yhteisten valtionavustuspalvelujen kehittämistä, seuraa palveluiden kehitystä, tuottavuushyötyjä ja automaation sekä tekoälyn hyödyntämisen etenemistä. Lisäksi ryhmä edistää palvelujen yhteiskehittämistä ja tekee aloitteita niiden jatkokehittämiseksi.

Muuta

Muuta ajankohtaista sivistyspalveluiden talouteen liittyen

- Hallitusohjelman mukaisesti perusopetukseen panostamista toteutetaan kasvattamalla perusopetuksen vähimmäistuntimäärää.
15.3. saakka mahdollisuus lausua perusopetuksen 3 vuosiviikkotunnin lisäyksestä.
 - Lisäykset esitetään kohdennettavaksi alakouluopetukseen 2 vvt äidinkielen ja kirjallisuuteen vl. 1-2 ja 1 vvt matematiikkaan vuosiluokille 3-6. Kunnille jätetään asiassa jonkin verran harkintavaltaa.
 - Esityksen mukaan muutoksen kustannusvaikutukset ovat 20,6 milj. €. Muutokset esitetään tulevan voimaan 1.8.2025.
- Varhaiskasvatukseen liittyen lähtee kuntiin **kysely kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuen kuntalisästä, palvelusetelistä sekä asiakasmaksukäytännöistä.**

Julkaistaan 27.3.2024

Arviointimenettelyn toimivuus kuntien talouden tasapainottamisessa ja palveluiden turvaamisessa

Tarkastuksen tavoitteena on selvittää, onko kuntatalouden ohjausvälineistöön kuuluva kuntien arviointimenettely onnistunut tunnistamaan ja puuttamaan kunnan talouden ongelmiin, takamaan kunnan talouden tasapainon keskipitkällä aikavälillä sekä turvaamaan lakisääteisten peruspalvelujen saatavuuden kunnissa. Tarkastuksen tavoitteena on tuottaa tietoa kuntien arviointimenettelyn toimivuudesta ja mahdollisista kehittämistarpeista.

LISÄTIETOJA

Sini Salmi

Ylitarkastaja

Valvonta

050 574 0191 | sini.salmi@vtv.fi

Kevään tilinpäätösraportoinnit alkavat – olethan valmis?

- Kuntien ja hyvinvointialueiden tilinpäätösraportit tilikaudelta 2023 aukeavat toimitettaviksi Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalveluun 15.3. ja 1.4.2024. Viimeistään nyt kannattaakin varmistaa, että organisaatiollasi on valmiudet raporttien toimittamiseen.
- **Mikäli tilinpäätösraporttien toimittamisessa on tiedossa tai ilmenee ongelmia tai kysyttävää, olethan yhteydessä osoitteeseen kuntadata@valtiokonttori.fi.**
- Onko raportoinnista vastaavalla henkilöstöllä raportointiin tarvittava tietotaito?
- Ovatko tietojärjestelmät ajan tasalla? Onko tarvittavat määrytykset ja muut toimenpiteet järjestelmiin tehty?
- Onko tietojen toimittamista testattu ennen varsinaista raportointia?
- Onko jokin muu asia epäselvää? Tarvitsetko apua Valtiokonttorilta, järjestelmätoimittajaltasi tai palvelukeskukseltasi?
- **Onko ajantasaiset tiedot talousraportoinnin yhteyshenkilöistä ilmoitettu Valtiokonttorille ja huolehdittu oikeille henkilöille Suomi.fi-valtuudet toimia Kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalvelussa?**
- Oletko tilannut [Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin tiedotteen](#)? Tule myös [AURA tutuksi: Tilinpäätösraportoinnit tilikaudelta 2023 -webinaariin](#) maanantaina 25.3. klo 13–15.

KUNTA
LIITTO

YRJÖ
JAHNSSONIN
SÄÄTIÖ

ERIARVOISTAVA KOULUTUS?

23.4.2024 klo 9.30 Kuntatalolla

Lisätiedot:

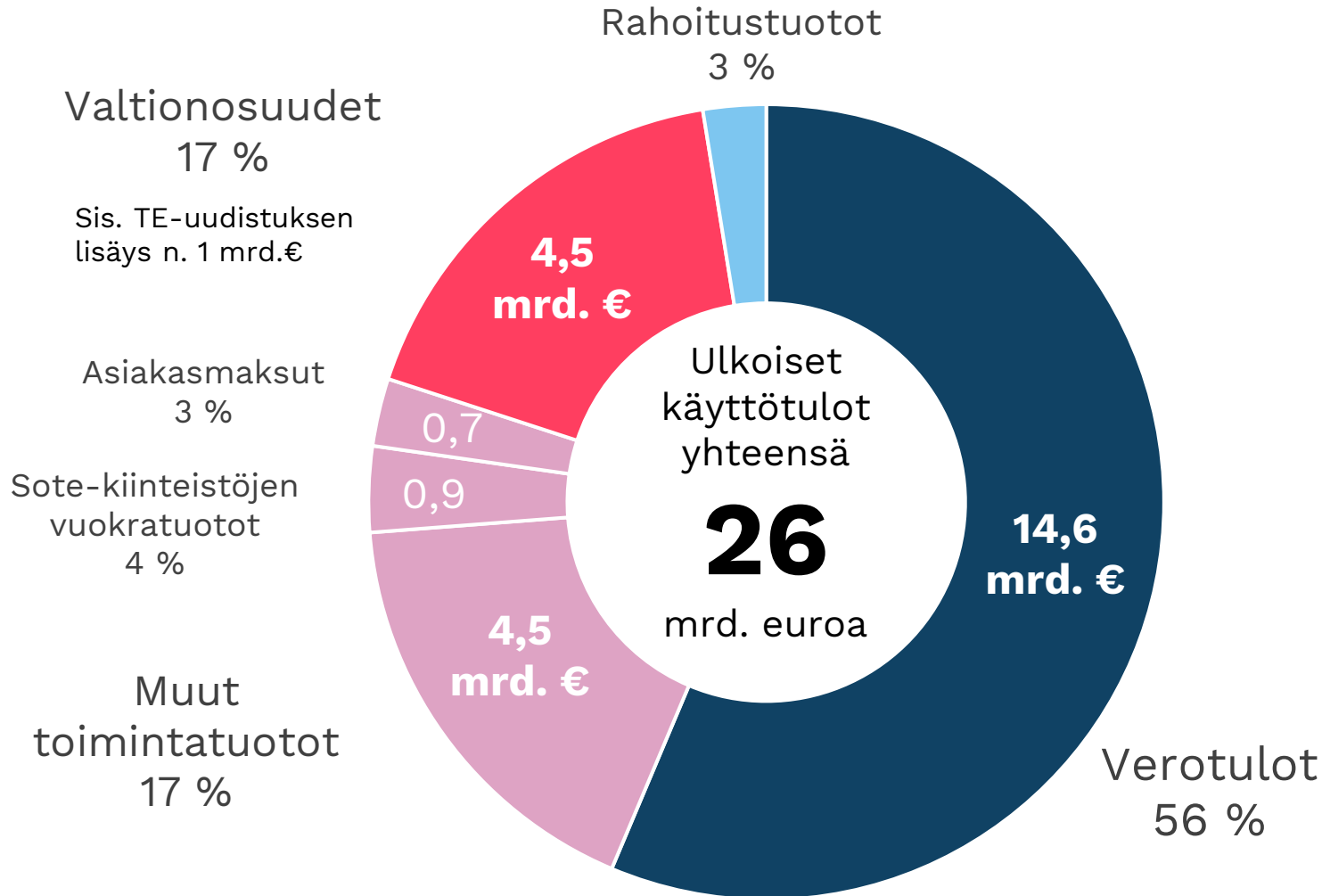
Sanna Lehtonen

Kuntatalousasioiden johtaja
Elinvoima ja talous -yksikkö
Suomen Kuntaliitto ry
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
+358 9 771 2079, +358 50 575 9090
Twitter: @SKlehtonen
Sanna.Lehtonen@kuntaliitto.fi
www.kuntaliitto.fi

Kuntatalouden tulot vuodesta 2025 →

Hahmotelma käyttötuloista

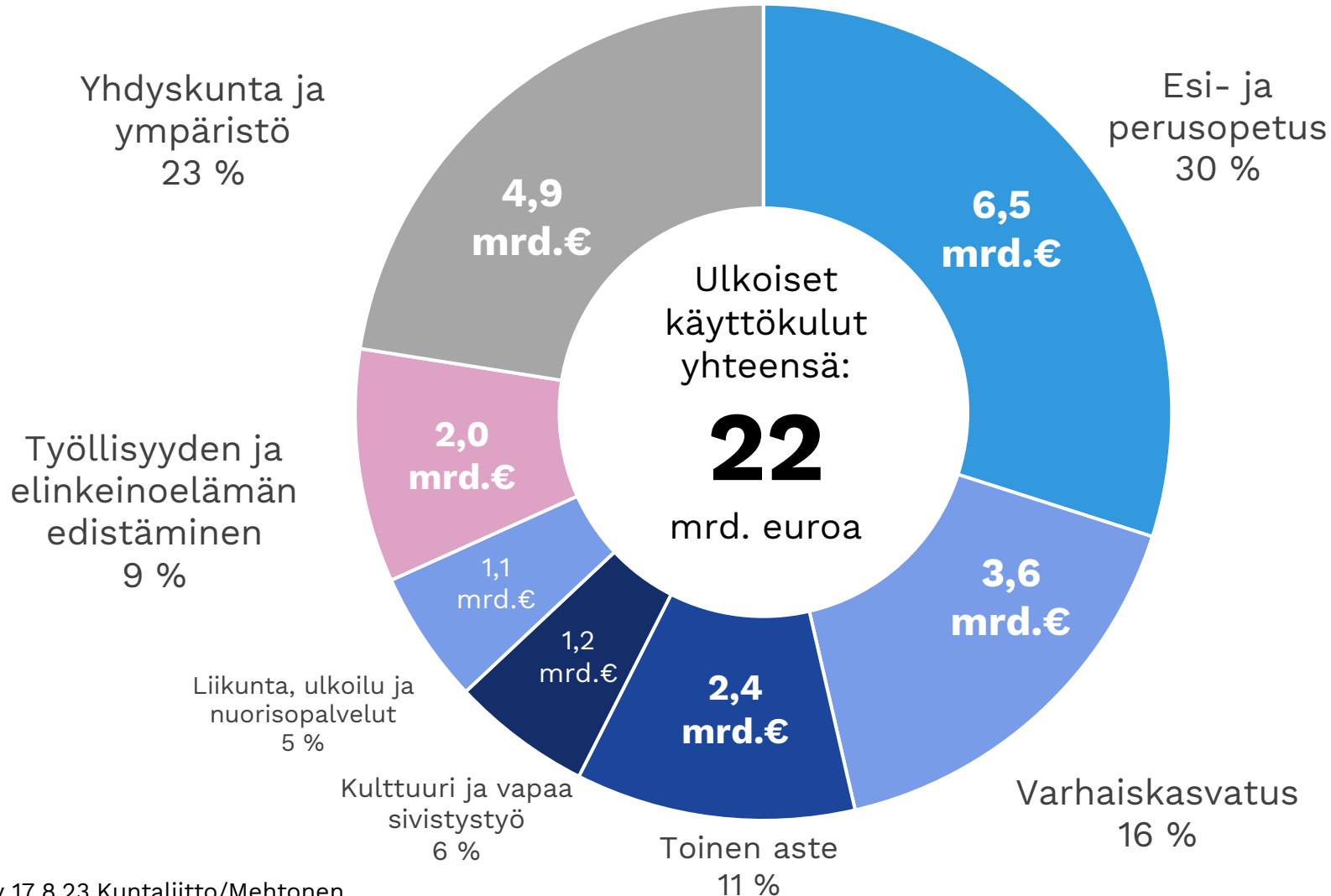
Verotulot toimintakatteesta 2024

KASKINEN	165 %
PELKOSENNIEMI	163 %
EURAJOKI	152 %
HAMINA	140 %
HANKO	137 %
...	...
PERHO	51 %
MERIJÄRVI	50 %
RANUA	41 %
LESTIJÄRVI	31 %
KEMINMAA	27 %

Lähde: VM, painelaskelmakehikko

Kunnan tehtävät 2025→

Ulkoiset käyttökulut¹ mrd.€

Työllisyyden ja elinkeinoelämän edistämisen tehtävässä on huomioitu arvio valtiolta kunnille siirtyvien tehtävien kokonaiskustannuksissa. Tämä lisäksi luvuissa on huomioitu arvio kuntien omista panostuksista.

1) Ulkoiset käyttökulut kuvaavat parhaiten tehtävien volyymia. Ulkoiset käyttökulut eivät ota kantaa siihen millä toiminta rahoitetaan. Kuluissa on mukana myös asiakasmaksutuloilla ja ulkoisilla myyntituloilla rahoitettu toiminta.

Ulkoisen sana viittaa siihen, etteivät luvut vääristy kuntasektorin välisistä sisäisistä ostoista. Luvuista on poistettu kuntien välisten yhteistoiminta-alueiden sekä kuntien ja kuntayhtymien väliset erät.

Käyttökulut sisältävä toimintakulujen lisäksi poistot ja arvonalentumiset sekä palveluille kohdenneet vyörytykset ja sisäiset erät.

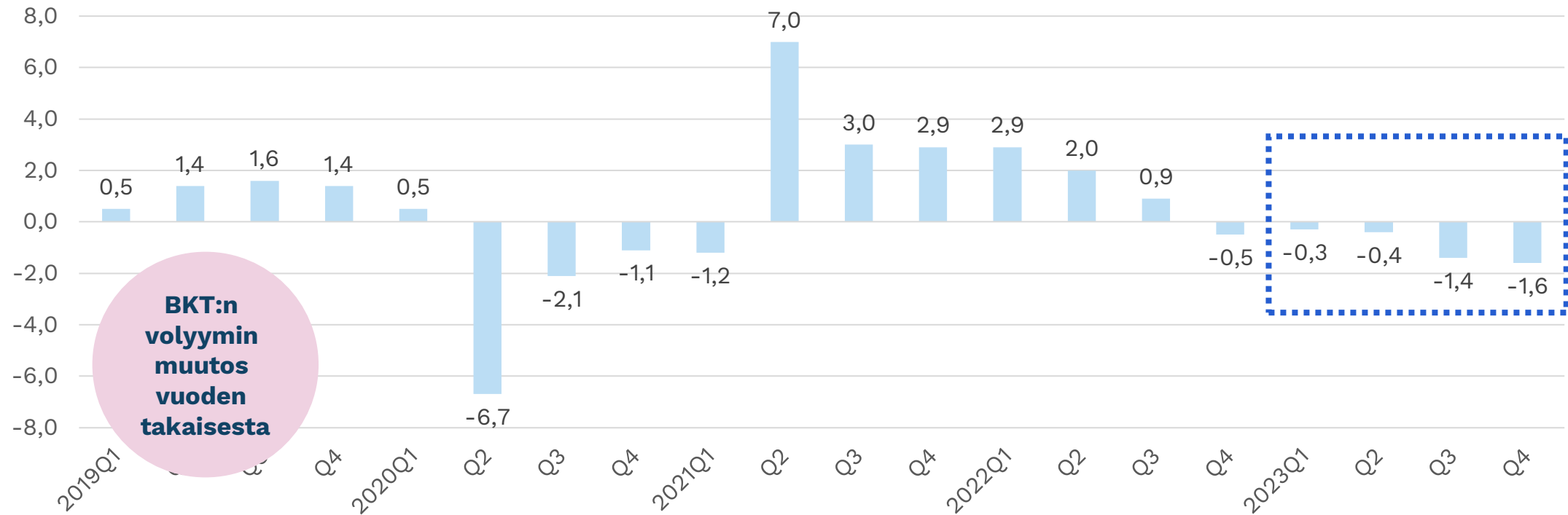
Kohti kehysriihtä 2024

Taloustorstai 14.3.2024

Timo Reina

Suomen kansantalous on taantumassa

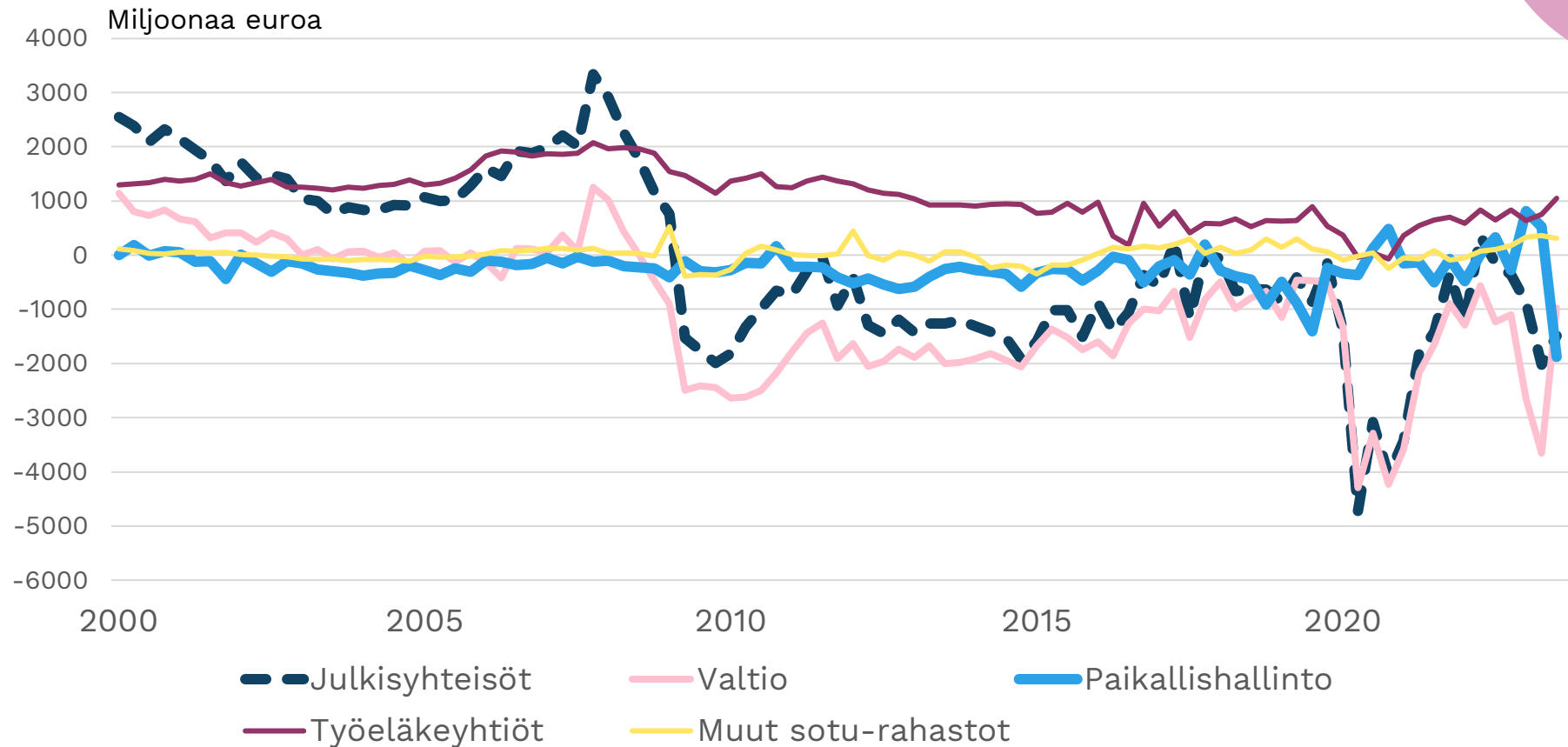
BKT-muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta, kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu aikasarja

**BKT:n
volyymin
muutos
vuoden
takaisesta**

Julkisen sektorin tasapaino, kansantalouden tilinpidon nettoluotonanto, kausitasoitus

Taloustilastot
niputtavat yhteen
hyvinvointialueet
ja kunnat

**“Sopeutustoimien
tarve on kasvanut.
Toisaalta ymmärrys
kuntien
kompensaatio-
tarpeesta on
pysynyt agendalla.”**

Miten budjettivalmistelu etenee 2024?

11.4.2024

**Kuntaliiton
kannanotto
kehysriiheen**

15-16.4.

Kehysriihi

Petteri Orpon
hallituksen
neuvottelu vuosien
2025-2028 julkisen
talouden
suunnitelmasta

25.4.2024

**Julkaisu: JTS +
kevään
kuntatalous-
ohjelma**

**JTS eduskunta-
käsittely alkaa.**

9.8.2024

**VM-ehdotus
vuoden 2025
talousarvioksi**

3.-4.9.

**Budjettiriihi
vuoden 2025
valtion
talousarviosta**

[Valmisteluohjeet](#)

Kuntaliiton tavoitteita kehysriiheen

©Pertti Jarla

- Valtionosuuksien yllättävä lisäleikkaus kompensoitava, keinoja useita
- Kiinteistöverouudistus toteutettava
- Norminpurkua vietävä eteenpäin
- TE2024-uudistuksen rahoitus turvattava
- Osaoptimointeja julkisen sektorin sisällä vältettävä etsittäessä säästökohteita ml. rahoitusvastuut liikenneinfraassa.

Kiitos.

www.kuntaliitto.fi

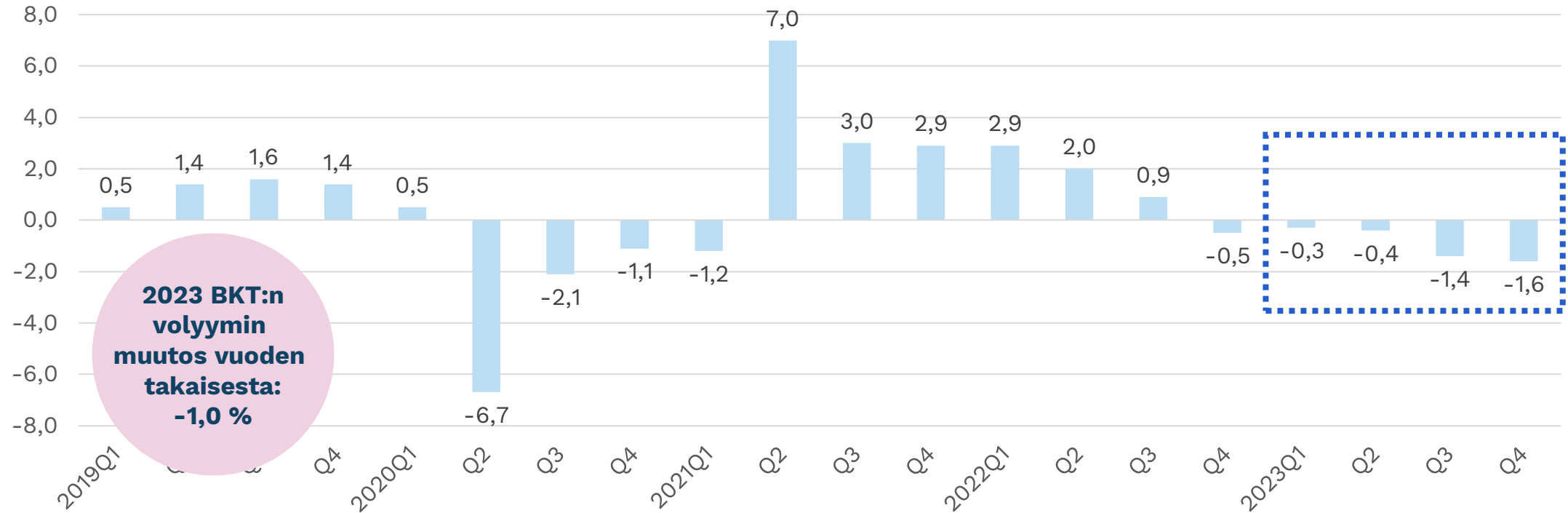
Pääekonomistin katsaus

Minna Punakallio 14.3.2024 Taloustorstaissa

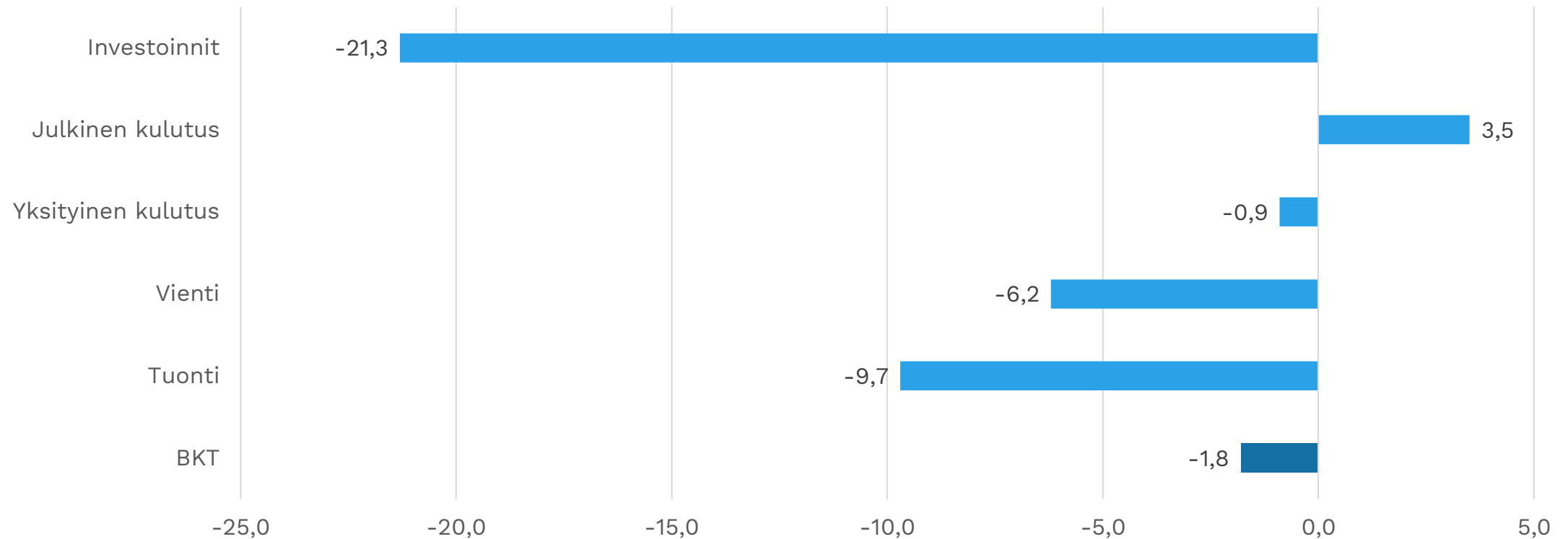
**Talouden tilannekuva on
heikko –
käännne kuitenkin käsillä?**

Suomen kansantalous on taantumassa

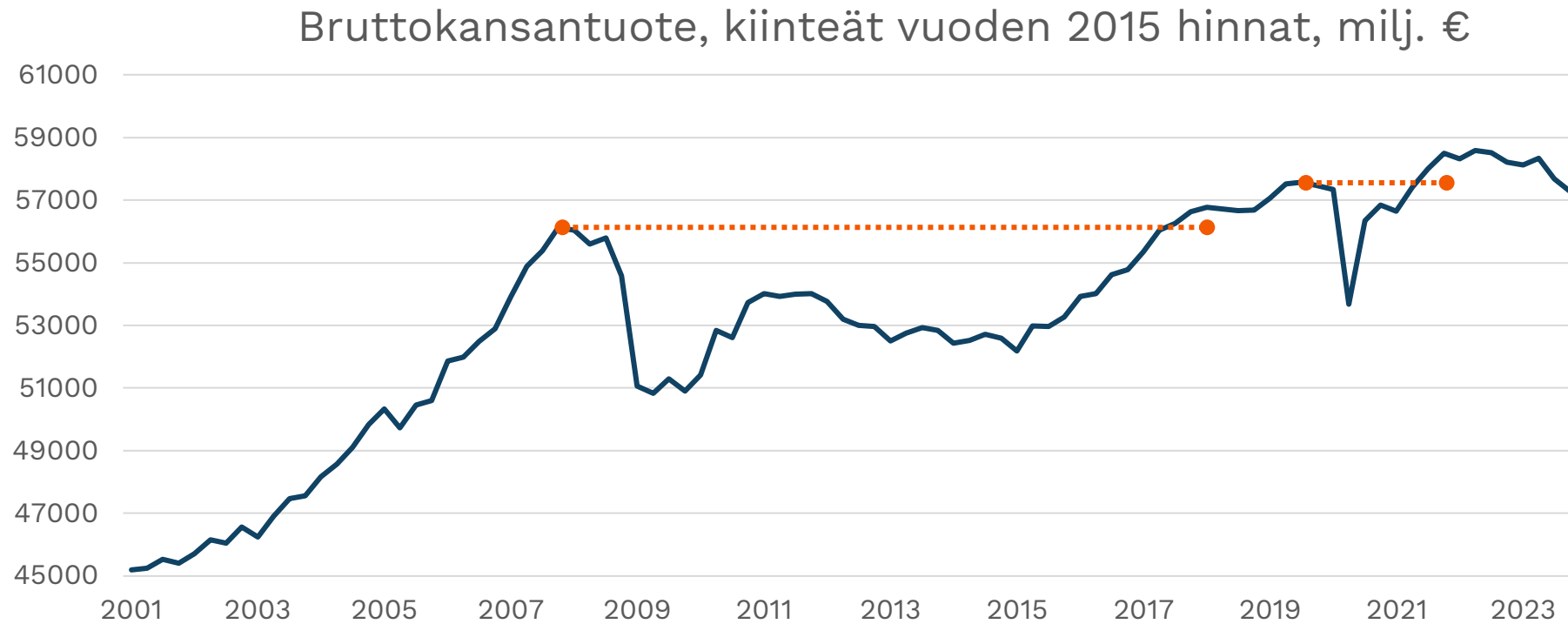
BKT-muutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta, kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu aikasarja

Tarjonnan ja kysynnän volyymi Q4:lla 2023 muutos-% vuodentakaisesta neljänneksestä (työpäiväkorjaus)

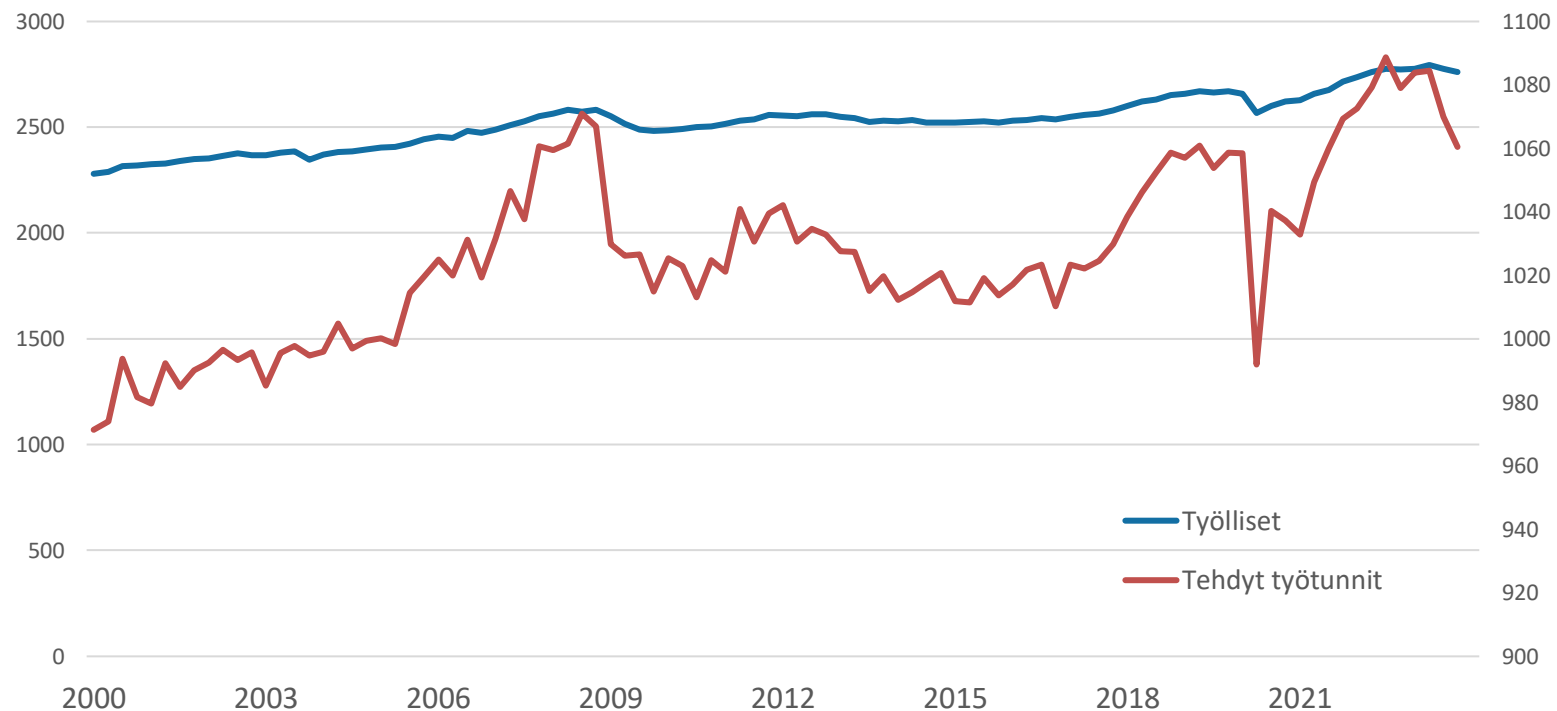
Nyt mentiin koronaa edeltävän tason alle. Mennäänkö finanssikriisinkin?

Lähde: Tilastokeskus, neljännesvuositilinpito 7.3.2024

Työlliset ja tehdyt työtunnit

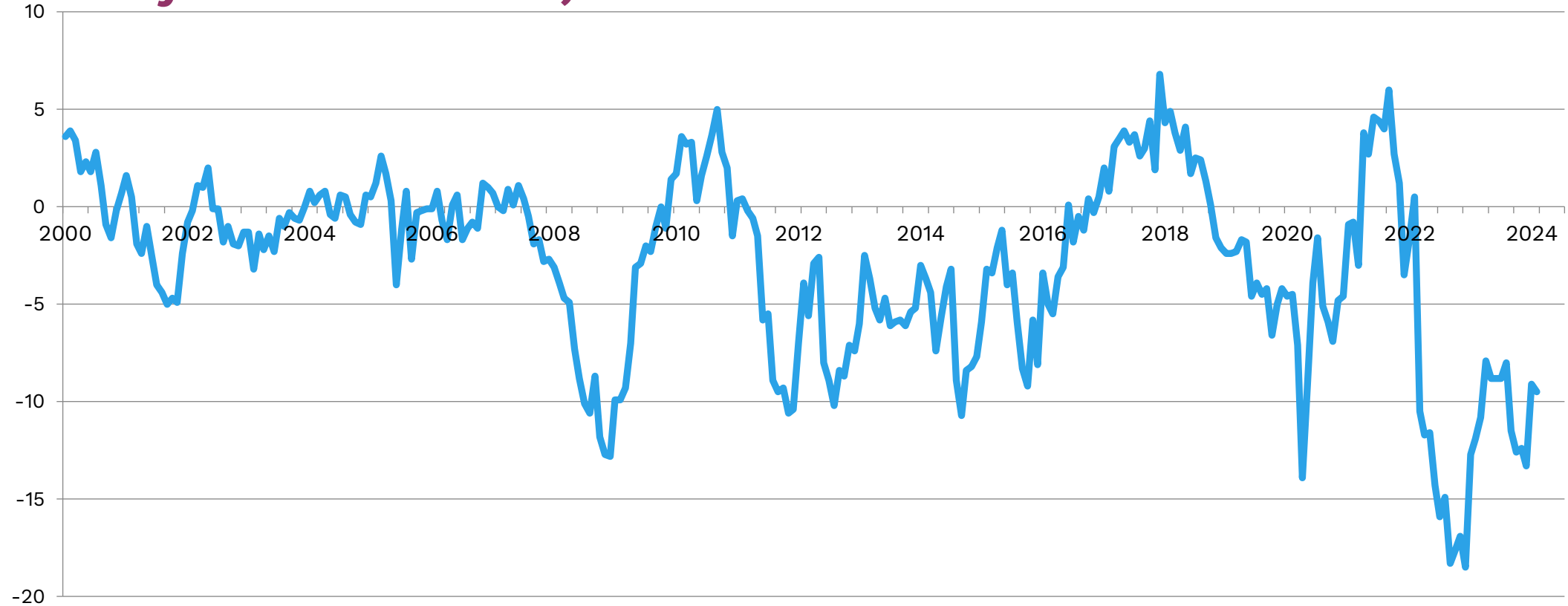
tuhatta henkeä, 1 000 000 tuntia, kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu sarja

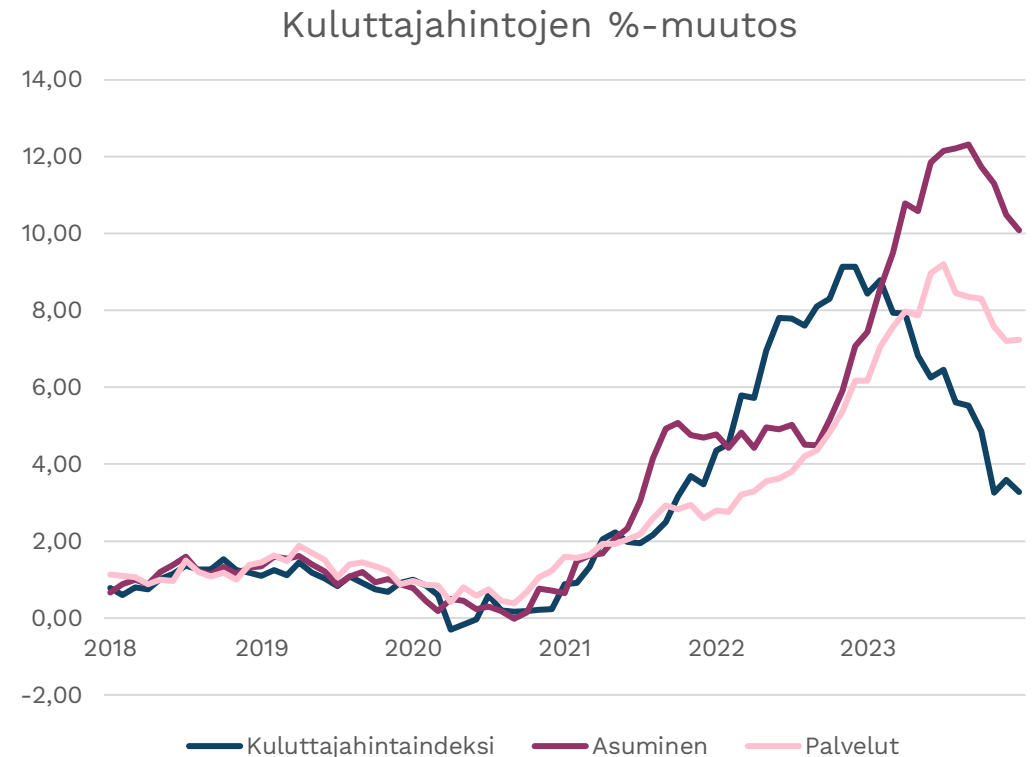
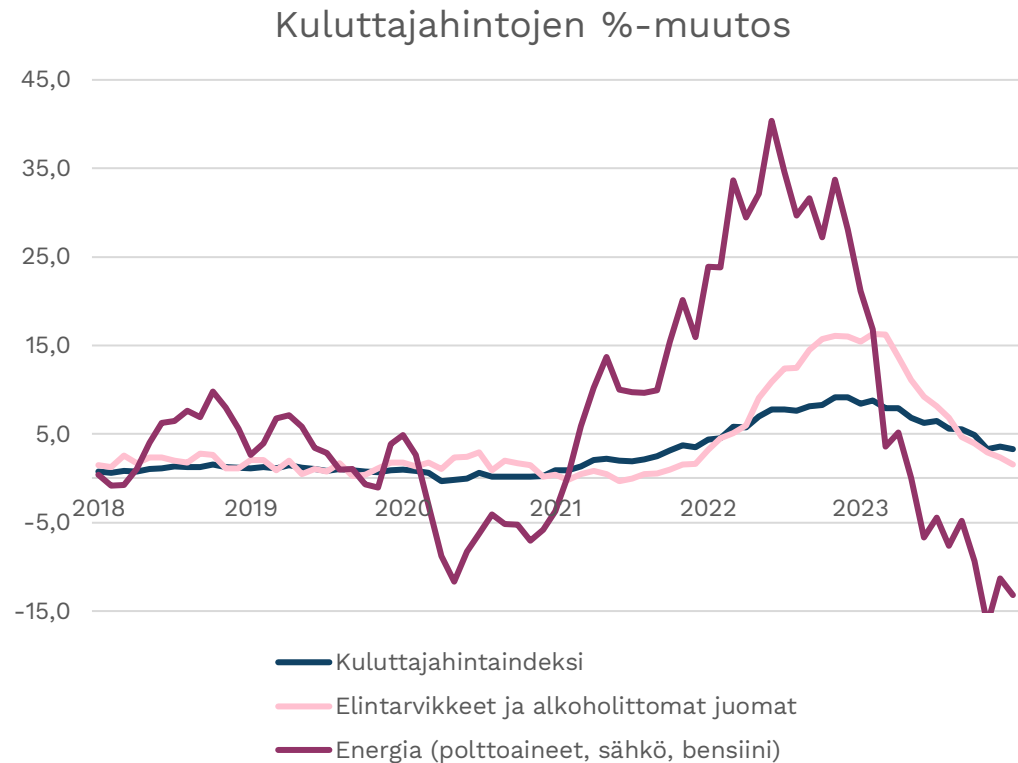
Lähde: Tilastokeskus, kansantalouden neljännesvuositilinpito 13.3.2024

Kuluttajien luottamusindikaattori

(Oma talous nyt, oma talous 12 kk:n kuluttua, Suomen talous 12 kk:n kuluttua, rahankäyttö kestotavaroihin)

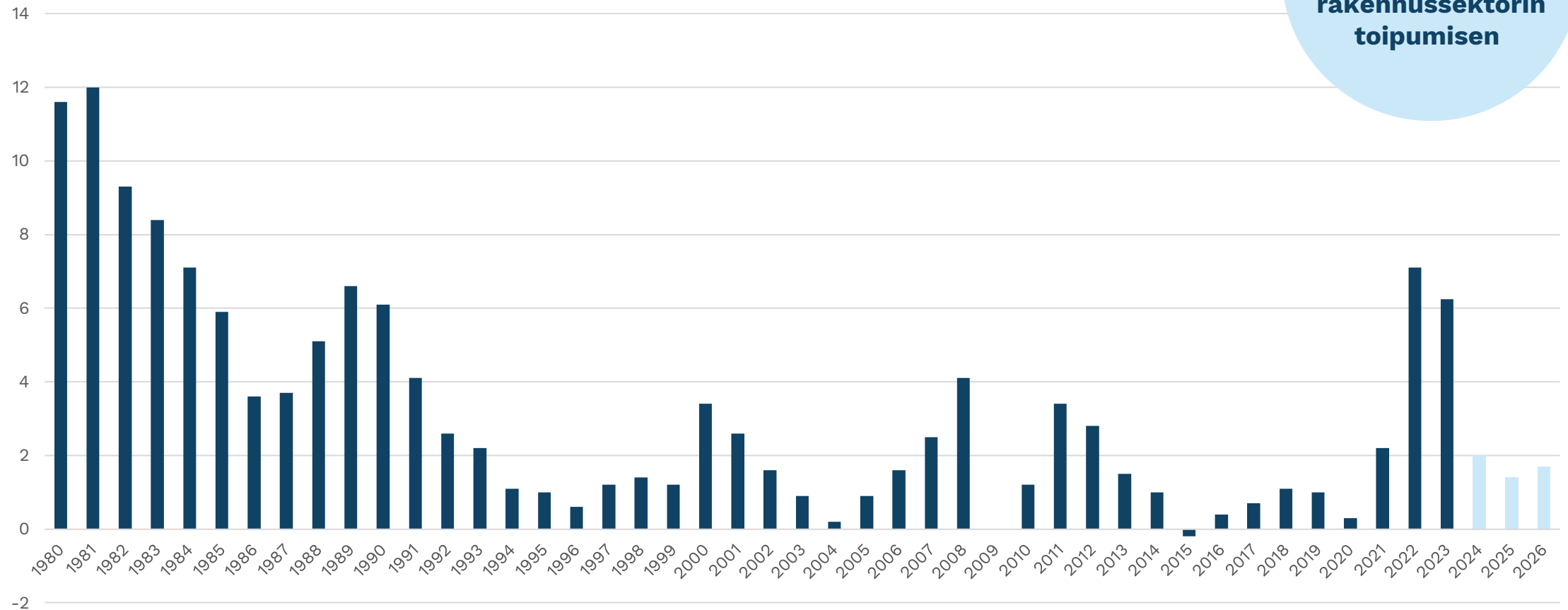

Energian hintapiikki on väistynyt, asumisen ja palveluiden hinta nousee yhä

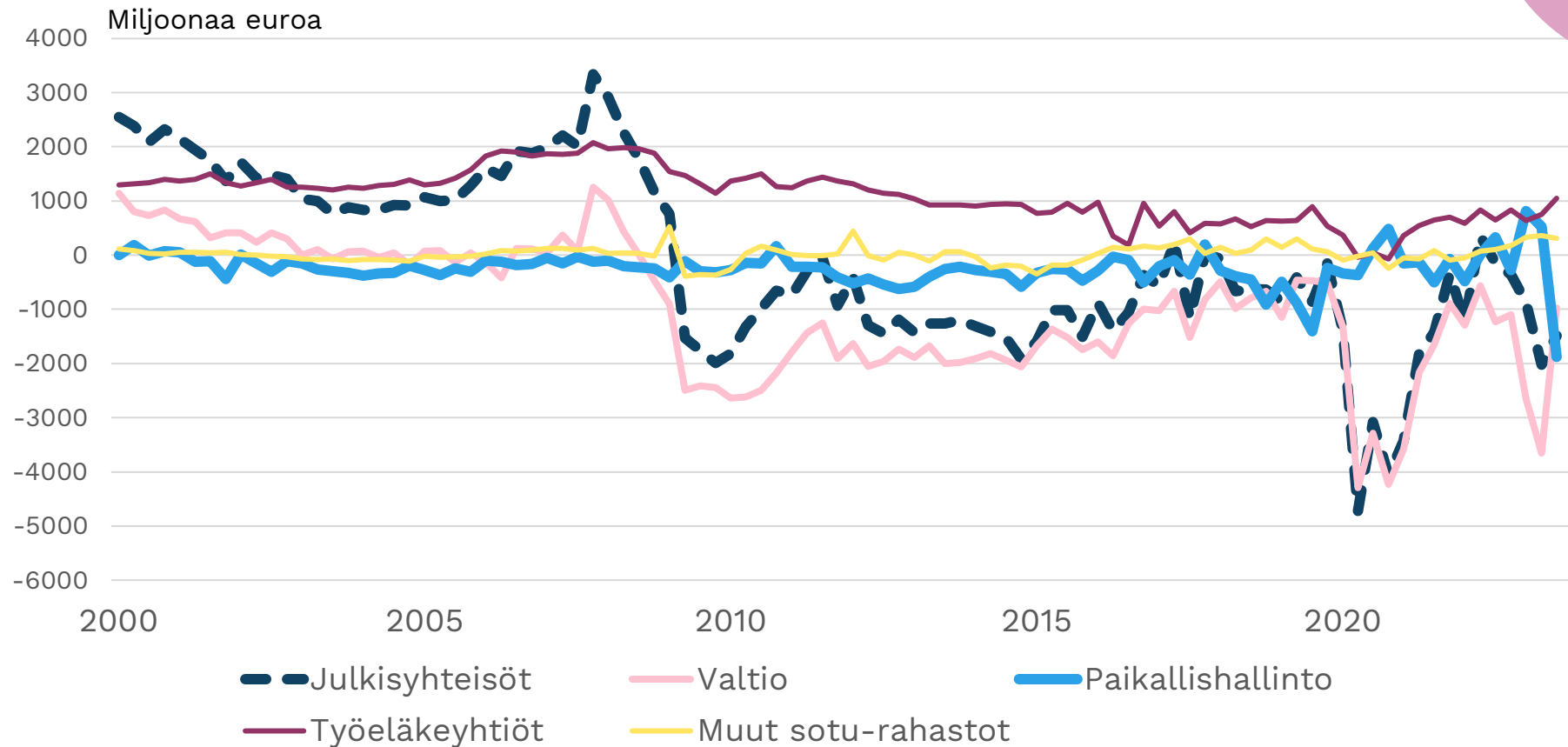
Kuluttajahintojen muutos-%

Inflaation lasku mahdollistaa korkojen laskun ja rakennussektorin toipumisen

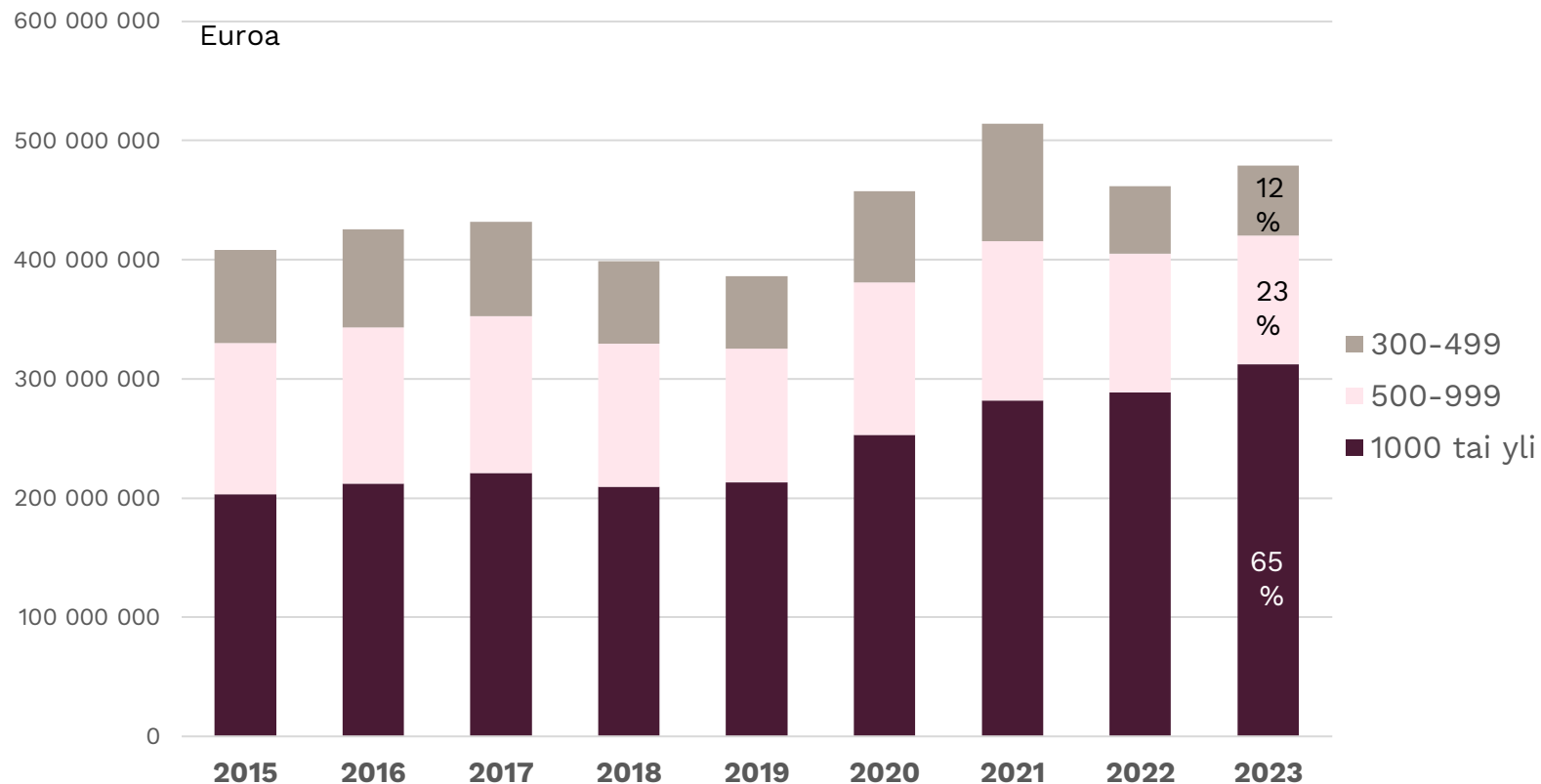
Julkisen sektorin tasapaino, kansantalouden tilinpidon nettoluotonanto, kausitasoitus

Taloustilastot
niputtavat yhteen
hyvinvointialueet
ja kunnat

Pari nostoa

Kunnan rahoittama työmarkkinatuki tukipäivien kertymän mukaan

Kuntien rahoitusosuus vuonna 2023 480 milj. euroa

Kuntien osuus perustoimeentulotuen menoista vuonna 2023

Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama perustoimeentulotuki

Kuntien ja valtion puoliksi rahoittama perustoimeentulotuki nousi 687 miljoonaan euroon vuonna 2023. Menot kasvoivat 24,5 miljoonaa euroa vuodesta 2022.

Puoliksi rahoitettu tuki on vaihdellut viime vuosina 660–710 miljoonan euron välillä.

Vuonna 2023 kuntien rahoitusvastuu 343 miljoonaa euroa.

**Kuntien
osuus
343 milj.
euroa**

**Uusi
kuntaennuste
julki
25.4.2024**

Keskeiset ennusteet

Tarkemmin diaesitykset:

<https://www.kuntaliitto.fi/talous-ja-elinvoima/talous/paaekonomistin-palsta>

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2024

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2023/2004	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
ETLA	syyskuu	0,8	6,8	3,6	1,9
PTT	syyskuu	0,5	8,5	3,3	2,8
Labore	syyskuu	0,8	6,7	4,0	2,4
OECD	marraskuu	0,9	7,4
Suomen Pankki	joulukuu	-0,2	7,8	3,5	1,3
VM	joulukuu	0,7	7,5	3,5	2,0
Hypo	tammikuu	0,0	8,0	3,5	2,0
Nordea	tammikuu	-1,0	8,2	3,7	2,1
Handelsbanken	tammikuu	0,1	7,6	4,2	2,2
OP	tammikuu	0,0	7,7	3,5	2,0
Euroopan komissio	helmikuu	0,6	7,3*
Danske Bank	maaliskuu	-0,4	7,9	3,5	2,0
Kuntarahoitus	maaliskuu	-0,5	8,0	..	2,0

Kansantalouden ennusteet vuodelle 2025

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2023/2024	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- Indeksi, muutos, %	Inflaatio, %
ETLA	syyskuu	1,2	6,4	3,3	1,5
Handelsbanken	syyskuu	1,8	6,8	3,0	2,0
Labore	syyskuu	1,7	6,7	4,2	2,0
OECD	marraskuu	1,8	7,1
Suomen Pankki	joulukuu	1,5	7,5	2,5	0,7
VM	joulukuu	2,0	7,1	3,3	1,4
Hypo	tammikuu	2,0	7,5	3,0	2,0
Nordea	tammikuu	2,0	7,8	2,4	1,1
OP	tammikuu	1,4	7,7	3,0	1,9
Euroopan komissio	helmikuu	1,6	7,3*
Danske Bank	maaliskuu	1,9	7,4	2,5	1,6
Kuntarahoitus	maaliskuu	2,0	7,5	..	1,7

Korkonäkymä rauhoittuu

Lyhyet korot (eurobor 3 kk)

Vuosi 2024	3,4 %
Vuosi 2025	2,4 %
Vuosi 2026	2,1 %
Vuosi 2027	2,0 %
Vuosi 2028	2,0 %

Pitkät korot (valtion obligaatiot, 10 v)

Vuosi 2024	+3,2 %
Vuosi 2025	+3,1 %
Vuosi 2026	+3,1 %
Vuosi 2027	+3,1 %
Vuosi 2028	+3,1 %

Kuntien kustannustaso noin +3 %

Peruspalvelujen hintaindeksi

Vuonna 2024	+2,1 %
Vuonna 2025	+3,1 %
Vuonna 2026	+3,3 %
Vuonna 2027	+3,3 %
Vuonna 2028	+2,8 %

2,9 %

Peruspalvelujen
hintaindeksin nousu
keskimäärin
2024-2028

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksuja

prosenttia maksun perusteena olevasta palkasta

MAKSU	2022	2023	2024	2025*	2026*
Sairausvakuutusmaksu	1,34	1,53	1,16	1,35	1,33
Työttömyysvakuutusmaksu	2,05 ^{a)}	2,06 ^{b)}	1,09 ^{c)}	1,09 ^{d)}	1,09 ^{d)}
Kevan jäsenyhteisön eläkemaksu yhteensä, keskimääräinen työnantajan osuus	20,34	19,81	19,60	19,6	20,0
Työnantajan osuus palkkaperusteisesta eläkemaksusta ^{e)}	16,84	16,85	16,85	16,8	17,25
Tasausmaksu (suhteessa Kevan jäsenyhteisöjen palkkasummaan) eläkemenoperusteinen maksuosuosa 2022 ^{f)}	3,5	2,96	2,75	2,75	2,75
Valtion eläkejärjestelmän kuntasektorin maksu, keskimääräinen työnantajan osuus	16,57	16,38	16,41	17,3	17,3
Muut erät (keskimäärin)	0,70	0,7	0,7	0,7	0,7
TYÖNANTAJAN MAKSUT KESKIMÄÄRIN	24,26	23,96	22,42	23,6	24,0
Maksumuutos, %-yksikköä ed. vuodesta	-0,39	-0,30	-1,54	+1,2	+0,4
Vakuutetun eläkemaksu (alle 53v. tai yli 62v.)	7,15	7,15	7,15	7,15	7,15
Vakuutetun eläkemaksu (53-62v.)	8,65	8,65	8,65	8,65	-

- a. 0,50 % palkkasumman ensimmäiseen 2 197 500 euroon asti
- b. 0,52 % palkkasumman ensimmäiseen 2 251 500 euroon asti
- c. 0,27 % palkkasumman 2 337 000 euroon asti
- d. Palkkasummarajan ylittävältä osalta. Rajan alla maksu olisi 0,27 %.
- e. Palkkaperusteinen eläkemaksu on kokonaiseläkemaksu, joka sisältää työnantajan ja työntekijän eläkemaksun sekä työkyvyttömyyseläkemaksun.
- f. Eläkemenoperusteinen maksu muuttui vuonna 2023 tasausmaksuksi. Taulukossa tasausmaksulla kerättävä summa suhteutettu Kevan jäsenyhteisöjen koko palkkasummaan. Työnantajakohtaiset maksut Kevan verkkopalvelussa.

* ennuste

Kiitos.

Minna Punakallio

+358 9 771 2095, +358 40 751 5175

Minna.Punakallio@kuntaliitto.fi

Twitter

[@MinnaPunakallio](https://twitter.com/MinnaPunakallio)

www.kuntaliitto.fi

Kiinteistöverotuksen arvostamis uudistuksen HE- luonnos lausunnot?

Taloustorstai, 14.3.2024

Pekka Montell, @MontellPekka

Arvostamisuudistuksen valmistelu jatkuu...

- Arvostamisuudistusesitystä valmistellaan vuonna 2022 lausuntokierroksella olleen esitysluonnoksen pohjalta
- Valtioneuvoston lainsäädäntösuunnitelman mukaan hallituksen esitys suunnitellaan annettavaksi viikolla 22 eli kesäkuun alussa
- Lausuntokierros olisi tarkoitus käynnistää maalis-huhtikuussa, lausuntoaika oletettavasti 6 viikkoa
- Käytössä 2026, edellyttää mittavia järjestelmämuutoksia Verohallinnossa

Mitä kiinteistöverotuksen arvostamis uudistukselta on odotettavissa?

- **Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmakirjaus:**
 - Hallitus toteuttaa kiinteistöverotuksen uudistuksen, jolla korjataan kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistus toteutetaan *pitkillä siirtymäajoilla*. Kiinteistöveron muutokset ovat kohtuullisia kiinteistön omistajille.
- **Vrt. Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelmakirjaus:**
 - Kiinteistöverouudistus ei saa johtaa kohtuuttomiin muutoksiin kenenkään kiinteistöverossa. Uudistusta arvioidaan kohtuullisten muutosten näkökulmasta ennen kuin se annetaan. Kiinteistöverouudistuksen yhteydessä selvitetään, miten verovelvollisen alhainen maksukyky voidaan ottaa huomioon.

Arvostamisuudistuksen lähtökohdat

- Uudistustarve: pahoin vanhentuneista arvostamisperusteista johtuvat **yhdenvertaisuus- ja neutraalisuusongelmat**. Ongelmana ei verotusarvojen mataluus, vaan se, että verotusarvot eivät ole keskenään oikeassa suhteessa käypiin arvoihin
- Rakennusten veroperusteet 1970-luvulta, vuositarkistukset indeksipohjaisesti. Maapohjan viimeiset päivitykset 15 v. takaa. Arvot kehittyneet eri tavoin eri rakennustyypeillä ja alueilla
- Tavoitteena ajantasaistaminen, alueellisten erojen huomioiminen myös rakennusten verotusarvoissa
- Keskeistä Maanmittauslaitoksen ja Tilastokeskuksen pitkällisten (2017 lähtien) tutkimusten tulosten hyödyntäminen

Arvostamisuudistuksen lähtökohdat

- Maapohjien aluehintojen uudelleen määrittely kauppahintatietojen pohjalta, jatkuva ylläpito koko maan tasolla
- Rakennusten arvostaminen keskimääräisten alueellisten uudisrakennuskustannusten pohjalta, hinnat 100 rakennusluokalle (nyk. 30 luokkaa)
- Vuotuisten ikälennusten tarkistaminen (korotus) kuvaamaan paremmin iän vaikutusta rakennusten arvoon
- Jarrusääntö rajoittaisi veron merkittävää nousua siirtymäaikana

Arvostamisuudistuksen lähtökohdat

- Tavoite **ei lisätä verotuloja**: veroprosenttien vaihteluvälejä muutettaisiin niin, että kunnat eivät joudu kiristämään verotusta
- Miten vaikuttaa: verorasitus nousee niillä, joiden kiinteistöjen verotusarvo kunnassa nousee keskimääräistä enemmän (ja kääntäen), jos kunta ei kiristä verotusta
- Jos ei edellytyksiä kokonaisuudistukselle, II vaihtoehto maapohjien verotusarvojen päivitys
 - Verohallinnon joka tapauksessa ryhdyttävä toimeen: nykylaki edellyttää kauppahinnoista todetun kohtuullisen hintatason huomioimista
- Asian jättäminen sillensä ei ole tyydyttävä vaihtoehto

Pienrakennusten verovapaus – vaikutukset kunnallisiin rekistereihin ja lupaprosesseihin

Verotus

800 000 pihasaunaa, aittaa ja muuta talousrakennusta voi vapautua kiinteistöverosta – ministeriö pohtii verovapautusta

Muutos keventäisi omistajan kiinteistöverolaskua muutamalla kymppillä vuodessa. Kiinteistöverouudistus on tarkoitus astua voimaan 2026.

Kuuntelejuttu 4:15

- VM:n vaikutusarvio verotuloihin nykyisellä arvostustasolla ~12 M€, uusilla arvoilla noin tuplasti
- Tarkoitus myötäillä uuden rakentamislain rakennuslupakynnystä
- Pohjakartat, rakennusluvan määrittely, pelastustoimi...
- Fiskaalinen vaikutus keskittyy
- Vaikuttaa rakentamiseen

Uudistus herättää vastustusta jo etukäteen

EK:n verojohtaja: Kiinteistöverouudistus pitäisi nyt haudata lopullisesti – tässä syyt

Kun Suomessa kerätään paikallistasolla korkeaa tuloa ei kiinteistöveron korottamiselle ole sijaa ilman, että kunnallisvero lasketaan vastaavalla tavalla. Siihen ta usko kukaan, kirjoittaa EK:n verojohtaja Anita Isomaa

Jaa artikkeli

Kuuntele

Hallituksen kaavailema kiinteistöverouudistus nostaisi todella paljon muun muun maatilarakennusten kiinteistövero. Kuva: Johannes Tervo

Mielipide | Poliitikka 29.1.2024 18:30

Talous | Verotus

EK varoittaa verouudistuksesta: Yksittäisten tonttien verotusarvo voi jopa 100-kertaistua

Elinkeinoelämän keskusliiton mielestä kiinteistöverouudistusta pitäisi vähintään lykätä tai hanke pitäisi kokonaan haudata.

Teemu Lehtinen
@TeemuTLehtinen

Pitäkää lompakoistanne kiinni:

Kiinteistöveron jatkuva kasvu on jo paisuttanut rajusti asumiskustannuksia.

Nyt hallitus on pannut kiristykseen vielä uuden turbovaihteen päälle.

2024 tonttien kiinteistöveroon raju kiristys. Ja pöytälaatikossa uhkaa vielä arvostusuudistuskin...

Juha-Pekka Raeste HS

31.1. 13:50

KIINTEISTÖJEN verotusta ollaan kiristämässä. Pääministeri **Petteri Orpon** (kok) hallitusohjelman mukaan hallitus toteuttaa kiinteistöverotuksen

Kohti verotuksen tasapuolisempaa kohdentumista

- Uudistusta kritisoidaan yhtäältä uuden arvostamistason vaikutuksista ja toisaalta siitä, että sen myötä verotuksen taso kiristyisi
- Verotuksen kohdistuminen seuraa verotuksessa noudatettavista arvoista, arvonmäärityksen olisi syytä perustua faktoihin ei poliittiseen harkintaan
- Arvostamisuudistukseen ei uutta perustavanlaatuisia olevaa muutosta verotuksessa – nykyinenkin arvostamislainsäädäntö tähtää käypään arvoon
- Kunnilla on verotuksen tasossa reilusti korotusvaraa – arvostamisuudistus ei luo veronkorotusautomaattia
- Hyvä verojärjestelmä: tehokas, oikeudenmukainen, yksinkertainen

HE-luonnoksen kuulemiskierros

- Käynnistyy toivon mukaan viikolla 12, **lausuntoaika jäänee kuuteen viikkoon**
- Esitys vastaa hyvin pitkälti vuoden 2022 HE-luonnosta, edellisen lausuntokierroksen huomiot pääosin oleellisia
- Poikkeavia huomioita uudessa esityksessä:
 - Veroleikkurin siirtymäaika pidempi
 - Pienten rakennusten verovapauden alaa laajennettu huomattavasti edellisestä esityksestä
 - Tuottoneutraalisuus suhteessa vuoden 2024 maapohjan veron kiristykseen
- Kuntaliitto tuottaa lausuntoluonnoksen verkkosivuilleen lausuntokierroksen ensimmäisen kolmanneksen aikana
- Merkityksellistä ylimääräinen tietoluovutus kunnille (uudet veroprosentit)

**KUNTA
LIITTO**

Kommun-
förbundet

Osallistuva budjetointi osana kunnan talouden suunnittelua: Kuluerä vai voimavara?

Iira Ainiala

”Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä.

Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti:

...järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun”

(Kuntalaki 2015, 22§)

Vaihtoehtona osallistuva budjetointi

Käytössä olevan budjetin määrittelemine

1. Ideointivaihe

Saatujen ideoiden läpikäynti kunnan asiantuntijoiden toimesta

2. Jatkokehitysvaihe

3. Äänestysvaihe

Äänestettyjen ideoiden toteuttaminen

Mitä hyötyä osallistuvasta budjetoinnista voi olla?

Vaalien
äänestysprosentit
sekä yleinen
poliittinen aktiivisuus
laskevat

Konkreettisia
vaikuttamisen paikkoja
lyhyellä aikajänteellä ja
omassa
elinympäristössä

HAASTEET

Kunnan hallinto ja
päättöksenteko
etääntyvät
kuntalaisten
arjesta

Kunnan toiminnan
sekä rahankäytön
ymmärryksen
lisääntyminen

RATKAISUT OSBUN KEINAIN

Osallistuva budjetointi Suomessa

Vuoden 2023 ideoinnin tuloksena Pikisaareen saatiin penkkejä ulkoilureittien varteen. (Kuva Sanna Krook)

Osallistuva budjetointi alkaa Oulussa jälleen 15.1.2024 - tänä vuonna ideoidaan 240 000 euron käytöstä

09.01.2024

Oulun osallistuva budjetointi käynnistyy ensi viikon maanantaina **15.1.2024** ideoiden haulla.

Osallistuvan budjetoinnin ideoiden toteutukseen käytettävä summa yli kolminkertaistuu. Tänä vuonna parannetaan oululaisten hyvinvointia ja viihtyvyyttä 240 000 eurolla.

Mitä sinä haluaisit Vaasaan 15 000 eurolla?

Onko kaupunginosassasi jokin paikka, joka kaipaa huomiota? Bongasitko jossain muualla idean, jonka haluaisit myös Vaasaan? Tiedätkö jonkin asian, mikä onnellistaisi vaasalaisia?

Etsimme vaasalaisia ideoita, joiden toteuttamiseen olemme varanneet 15 000 euroa osallistuvan budjetoinnin kautta.

Osallistuva budjetointi: lisämelaiset pääsevät päättämään 100 000 euron arvoisista toimenpiteistä

KEMIJÄRVEN OSALLISTAVA BUDJETOINTI 2024

Julkaistu 2023-08-10 11:53:09 EEST.

Kemijärven kaupungin osallistavan budjetoinnin teemana vuodelle 2024 on Kylien, Perheiden ja Ikääntyvien Kemijärvi.

Teeman toteuttamiseen on varattu 20 000 euron määräraha käytettäväksi vuonna 2024. Ilmoita ideasi/kehittämishankkeesi ja toteutusmallisi **30.9.2023 mennessä** webropol-kyselyn kautta tai paperisena.

Pornaisten kunnan talousarvioon 2024 sisältyy 20 000 euron määräraha, jonka käytöstä päättävät kuntalaiset. Aukkaat pääsevät ensimmäistä kertaa äänestämään Pornaisten osallistuvan budjetoinnin kohteista.

Millaisia haasteita osallistuva budjetointi pitää sisällään?

Inklusiivisuuden toteutuminen

- Suurin osallistujaryhmä keski-ikäiset naiset
- Äänestysaktiivisuus jää yleisesti alle 10 prosenttiin
- Viestinnän ja markkinoinnin merkitys: millaisia ihmisiä osbuun toivotaan?

Osbu-määrärahan erillisuus kunnan muusta budjetista

- ”Aika vahva semmoinen hämmennys siitä että mihin tää nyt tavallaan auttaa... et se oli ihan kiva idea... mutta ensin pitää saada **tietyt perusasiat kuntoon**”
- Pienehkö ja erillinen osbu-määräraha ei kuitenkaan lisää asukkaiden ymmärrystä kunnan talouden tilanteesta kokonaisuudessaan

Riikka Purra @ir_rkp · Feb 6

Seurasin taas kerran vierestä osallistuvaa budjetointia, jolla kansalaisia koulitaan jopa lapsesta saakka vaikuttamaan siihen, mihin veronmaksajan rahaa voisi, pitäisi ja kannattaisi käyttää - käytännössä aina lisää.

1/2

81

40

924

71K

Riikka Purra @ir_rkp · Feb 6

Lanseeraan hieman toisenlaisen tulokulman - osallistuvan säästämisen. Kansalaiskasvatusta, joka auttaa ymmärtämään, mistä raha tulee ja miten sen on riitettävä ilman jatkuvaa velkaantumista - ja mistä on vain pakko leikata, jotta ehto täyttyy.

Onkin vähän hankalampi rasti.

Osallistuva budjetointi ylimääräisenä kulueränä vai voimavarana?

Osallistuva budjetointi vuosina 2024-2027

Jämsän kaupungin osallistuvan budjetoinnin ideoita ei kerätä vuosina 2024-2027 kaupungin säästötoimenpiteiden johdosta.

- **Jos kuntien talousnäkymät synkkenevät tulevaisuudessa entisestään, mikä on kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksien tulevaisuus?**
- Nähdäänkö osbu pelkästään sen kautta, että se tarjoaa kunnan varoilla ylimääräistä kivaa kuntalaisille ja on näin ollen ns. *ylimääräinen* kustannuserä talousarviossa?
- Vai voitaisiinko osbu nähdä **voimavarana** kunnalle esimerkiksi sen talousarviota työstettäessä?

Vaihtoehtona kansalaispaneelit

- Esimerkkinä Sitran kokeilut kunnissa järjestettävistä kansalaispaneeleista, joissa kunnan taloustilanteeseen paneudutaan kokonaisvaltaisesti ja annetaan suosituksia talousarvion laatimisen tueksi
- Lisäävät inklusiivisuutta, sillä osallistujiksi valitaan vapaaehtoisista kuntalaisista mahdollisimman edustava joukko
- **Edellyttää kunnalta taloudellista panostusta, mutta voi samalla auttaa kuntaa säästökohteiden löytämisessä ja säästötoimien oikeuttamisessa kuntalaisille**

Pieksämäellä ja Merikarvialla tulevan vuoden budjettia laadittiin uudella tavalla – yhdessä kuntalaisten kanssa

Lisää rahaa yritysten pitämiseksi paikkakunnalla, painotti Pieksämäen kuntalaispaneeli. Merikarvialla suositeltiin satsauksia työllisyyteen ja sivistystoimeen. Kunnat kokeilivat miten budjetointi voisi helpottua asukkaiden avulla.

Kuvien lähteet

- Oulun osallistuva budjetointi: Oulun kaupunki, [Osallistuva budjetointi alkaa Oulussa jälleen 15.1.2024 - tänä vuonna ideoidaan 240 000 euron käytöstä | Oulun kaupunki \(ouka.fi\)](#)
- Vaasan osallistuva budjetointi: Vaasan kaupunki, [Osallistuva budjetointi | Vaasa](#)
- Kemijärven osallistuva budjetointi: Kemijärven kaupunki, [Uutiset: Kemijärven osallistava budjetointi 2024 | Kemijärvi \(kemijarvi.fi\)](#)
- Iisalmen osallistuva budjetointi: Iisalmen kaupunki, [Osallistuva budjetointi: Iisalmelaiset pääsevät päättämään 100 000 euron arvoisista toimenpiteistä - Iisalmen kaupungin ajankohtaiset tiedotteet - Iisalmen kaupunki - City of Iisalmi](#)
- Pornaisten osallistuva budjetointi: Pornaisten kunta, [Osallistuva budjetointi järjestetään Pornaisissa ensimmäistä kertaa - Pornaisten Kunta \(pornainen.fi\)](#)
- Jämsän osallistuva budjetointi: Jämsän kaupunki, [Osallistuva budjetointi - Jämsän kaupunki \(jamsa.fi\)](#)
- Pieksämäellä ja Merikarvialla tulevan vuoden budjettia laadittiin uudella tavalla – yhdessä kuntalaisten kanssa: Sitra, [Pieksämäellä ja Merikarvialla tulevan vuoden budjettia laadittiin uudella tavalla – yhdessä kuntalaisten kanssa – Sitra](#)

Puheenvuorossa viitattu gradu

- [Yhteiskehittämistä asukkaiden silmin : Deliberatiivisen demokratian periaatteiden toteutuminen Tuusulan osallistuvassa budjetoinnissa - Trepo \(tuni.fi\)](#)

Kiitos huomiostanne.

Iira Ainala

Suunnittelija, Elinvoima ja talous –yksikkö, Kuntaliitto

iira.ainiala@kuntaliitto.fi

+358 50 336 1755

www.kuntaliitto.fi

www.kommunforbundet.fi

Ilmoittajansuojelulain koulutushankkeen esittely

Yleisen edun parempaa turvaamista

- Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022, ilmoittajansuojelulaki) tuli voimaan 1.1.2023. Ilmoittajansuojelulailla on kansallisesti pantu täytäntöön EU:n ilmoittajansuojeludirektiivi (2019/1937), eli ns. whistleblower-direktiivi.
- Lainsäädännön tavoitteita ovat mm.:
 - Luoda tehokas ja yhtenäinen, EU:n laajuinen suoja väärinkäytösten ilmoittajille.
 - Parantaa EU-säädösten täytäntöönpanoa ja edistää rikkomusten ilmituloa.
 - Turvata EU:n taloudellisia etuja niillä lainsäädännön aloilla, joilla väärinkäytökset voivat aiheuttaa vakavaa haittaa yleiselle edulle.
 - Oikeudenmukaisten ja toimivien sisämarkkinoiden edistäminen, yritysten tasapuolisten toimintaedellytysten ja terveen kilpailuympäristön turvaaminen.
- Lainsäädännöllä halutaan varmistaa, että ilmoittaja, joka työnsä yhteydessä havaitsee väärinkäytöksiä tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Näin voidaan myös paremmin ennaltaehkäistä yleiseen etuun kohdistuvia uhkia ja vakavia haittoja.
- Lisäksi EU-tasolla turvataan tehokkaammin taloudellisia etuja ja yleisen edun toteutumista sekä saatetaan väärinkäytösten tekijöitä vastuuseen.

Kuntien rooli väärinkäytösten torjunnassa

- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on keskeinen osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista – sisäiset ilmoituskanavat ovat luonteva osa tätä kokonaisuutta ja merkittävä tiedonsaannin väline.
- Ilmoittajansuojelulain arvioidaan luovan edellytyksiä ja kannusteita työnantajaorganisaatioiden yleisen asenneilmaston ja toimintakulttuurin kehittymiselle parempaan.
- Tämä voi parantaa työilmapiiriä ja työntekijöiden työhyvinvointia sekä sitoutumista työnantajaan.
- Ilmoittajansuojelulaki velvoittaa selvittämään sisäiseen ilmoituskanavaan sekä kunnan toimivaltaisille viranomaisille tehtyjen ilmoitusten paikkansa pitävyyttä sekä tarvittaessa puuttumaan havaittuun rikkomukseen.
- Ilmoitusten käsittelijöiden tulee kyetä toimimaan puolueettomasti ja riippumattomasti ja heillä tulee olla riittävä asiantuntemus tehtävään.

Ilmoittajansuojelulain koulutushanke

- Koulutushankkeen tarkoituksena on lisätä tietoisuutta ilmoittajansuojelulain sisällöstä.
- Hankkeen tavoitteita ovat:
 - Ilmoituskanavan perustamiseen velvolliset organisaatiot pystyvät täyttämään lainmukaiset velvoitteet.
 - Edistää Ilmoitusten käsittelijöiden asiantuntemusta ja työntekijöiden tietoisuutta lain sisällöstä.
 - Lisätä kansalaisten tietoisuutta ilmoitusmenettelyistä ja –kanavista.
- Koulutuksia järjestetään toukokuusta syyskuuhun 2024. Koulutusten tarkemmasta ajankohdasta tiedotetaan myöhemmin suoraan organisaatioille.
- Koulutuksia järjestetään julkishallinnon organisaatioiden
 - 1) ilmoituskanavatoiminnasta vastuullisille henkilöille / johdolle, sekä
 - 2) henkilöstölle.
- Voit myös tilata koulutuksen tai puheenvuoron omaan organisaatioosi alla olevan QR-koodin linkin kautta.

Kunnat eettisyyden edelläkävijöinä

- Ilmoittajansuojelulaki asettaa pysyviä velvoitteita ilmoituskanavien järjestämisen ja ilmoitusten käsittelyn suhteen.
- Koulutusten avulla pyritään varmistamaan eri tahojen yhteinen sitoutuminen ilmoittajansuojelulain vaatimusten ja tavoitteiden toteuttamiseen.
- Yksilöiden kannalta tavoitteena on, että kaikki henkilöstöön kuuluvat ymmärtäisivät oman roolinsa ja oikeutensa väärinkäyttöihin puuttumisessa sekä kokisivat olonsa turvallisiksi ilmoittaessaan havainnoistaan.
- Koulutuksista saamansa tuen avulla organisaatiot kykenevät luomaan ilmoittajien kannalta uskottavan ja luotettavan ilmoituskanavan ja prosessin ilmoitusten käsittelyyn. Tällöin organisaatiot parantavat ajantasaisen tiedon saantiaan ja mahdollisuuksiaan reagoida nopeasti ja varhaisessa vaiheessa epäilyihin väärinkäyttöihin.

Pysy kuulolla koulutuksista!
Voit myös tilata meidät kouluttamaan tai
keskustelemaan aiheesta osoitteesta
korruptiontorjunta.om@gov.fi

Patrik Härmä

p. 0295 150 046

Patrik.harma@gov.fi

Mia Kaurila

p. 0295 150 117

mia.kaurila@gov.fi

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Euroopan unionin
osarahoittama

TALOUSHALLINNON KOULUTUSTARJONTAA 2024

- ❖ Tapahtumat
- ❖ Koulutusohjelmat
- ❖ Webinaarit

FCG ●

Tutustu sisältökuvauksiin ja tervetuloa mukaan!

Oppimismahdollisuuksia

TAPAHTUMAT

Talous- ja veroennustepäivät 2024 (fcg.fi)

- 25. - 26.4.2024; Helsinki

Kirjanpitäjien koulutusfoorumi (fcg.fi)

- 22. – 25.5.; Laivaseminaari, Helsinki - Tukholma

Laskentafoorumi 2024 (fcg.fi)

- 10. - 11.10.2024; Helsinki, lähi- ja etätapahtuma

-
- ✓ TIETOA
 - ✓ TAITOA
 - ✓ NÄKEMYSTÄ

Oppimismahdollisuuksia

KOULUTUSOHJELMAT

Kunta-alan taloushallinnon perusteet -koulutusohjelma (fcg.fi)

- 14.3. - 6.6.

Kunta-alan Controller 2024 -koulutusohjelma (fcg.fi)

- 20.8. – 27.11.

Kunta-alan laskentatoimen koulutusohjelma 2024 - 25 (fcg.fi)

- 3.10. – 16.5.

-
- ✓ TIETOA
 - ✓ TAITOA
 - ✓ NÄKEMYSTÄ

Oppimismahdollisuuksia

WEBINAAREJA

- 20.3. [Korkeakoulujen arvonlisäverotuksen erityiskysymyksiä \(fcg.fi\)](https://fcg.fi)
- 21.3. [Kuntien automatisoitu talousraportointi tilivuodelta 2023 - keskiössä tilinpäätöstä täydentävät tiedot \(fcg.fi\)](https://fcg.fi)
- 11.4. [Automatisoitu talousraportointi - Tietoja opetuksen taloudesta ja toiminnasta -raportointikokonaisuus TOTT \(fcg.fi\)](https://fcg.fi)
- 11.4. [Hyvinvointialueiden automatisoitu talousraportointi tilivuodelta 2023 - keskiössä tilinpäätöstä täydentävät tiedot \(fcg.fi\)](https://fcg.fi)
- 16.4. [Eettisten rikkomusten ja väärinkäytösepäilyjen tutkinta - rakenne ja menettelyt, Whistleblowing \(fcg.fi\)](https://fcg.fi)

-
- ✓ TIETOA
 - ✓ TAITOA
 - ✓ NÄKEMYSTÄ

Oppimismahdollisuuksia

WEBINAAREJA

- 17.4 [Arvonlisäverotuksen peruskurssi \(fcg.fi\)](#)
- 23.4. [Sisäinen valvonta ja riskienhallinta - kenen vastuulla ja miten edistää? \(fcg.fi\)](#)
- 7.5. [Kuntien, kuntayhtymien ja hyvinvointialueiden neljännesvuosiraportointi \(KKNR/HHKNR\) – mikä askarruttaa? \(fcg.fi\)](#)
- 28.5. [Investointien hallinta, talous ja valvonta \(fcg.fi\)](#)
- 10.9. [Kunta-alan kirjanpitäjien ajankohtaispäivä \(fcg.fi\)](#)
- 11.9. [Hyvinvointialueiden kirjanpitäjien ajankohtaispäivä \(fcg.fi\)](#)

-
- ✓ TIETOA
 - ✓ TAITOA
 - ✓ NÄKEMYSTÄ

FCG.

KUNTA
LIITTO

Seuraava
Taloustorstai
2.5.2024
klo 9.30

Tervetuloa!

